

Rapportering av negativ hållbarhetsinformation

En studie av kvaliteten på negativ information i olika marknadsekonomier och sektorer

Isabell Lundhag
Jenny Löfgren

Dokumenttyp: Civilekonomuppsats

Huvudområde: Företagsekonomi

Höskolepoäng: 30hp

Termin/år VT2026

Handledare: Tommy Roxenhall

Examinator: Anna-Karin Stockenstrand

Kurskod/registreringsnummer: FÖ030A

Utbildningsprogram: Civilekonomprogrammet, 240hp

Abstract

Sustainability reporting serves as a source of information for stakeholders in assessing companies' environmental and societal impacts. Previous research indicates, however, that negative information in sustainability reports tends to be managed selectively, for example by being omitted, downplayed, or presented in a way that limits insight into companies' negative impacts. This is problematic, as such reporting may hinder stakeholders' ability to assess the negative consequences of business activities. Against this background, the purpose of this study is to analyse how the quality of negative information is reflected in companies' sustainability reports and to examine how this differs across market economies and sectors.

The study adopts a qualitative and deductive methodological approach. The empirical material consists of sustainability reports from 80 companies in the energy and financial sectors in liberal and coordinated market economies for the 2024 financial year. The material was analysed through qualitative content analysis, in which negative information was identified and analysed based on three overarching quality dimensions: type of information, usefulness, and credibility.

The findings suggest that the quality of negative information differs in some respects across market-economic contexts and sectors, although these differences are limited. Companies in coordinated market economies demonstrate higher quality in the reporting of negative information in some cases, although quality deficiencies are identified in both contexts. Sector affiliation also appears to have some significance for how negative information is made visible and presented, but the differences between the energy and financial sectors primarily emerge in individual quality indicators. The study concludes that market-economic context and sector affiliation may influence how negative information is reported, but that differences in information quality are not clear. The quality of negative information is often limited by vague formulations, which may reduce the usefulness of the information for stakeholders.

Keywords: Sustainability reporting, negative information, quality, legitimacy, institutional theory, market economies, energy sector, financial sector.

Sammanfattning

Hållbarhetsrapportering utgör en källa till information för intressenter vid bedömning av företags miljömässiga och samhällseliga påverkan. Tidigare forskning indikerar emellertid att negativ information i hållbarhetsrapporter tenderar att hanteras selektivt, exempelvis genom att information utelämnas, tonas ned eller presenteras på ett sätt som begränsar insynen i företags negativa påverkan. Detta är problematiskt eftersom sådan rapportering riskerar att försvåra för intressenter att bedöma verksamhetens negativa konsekvenser. Mot denna bakgrund är syftet med studien att analysera hur kvaliteten på negativ information kommer till uttryck i företags hållbarhetsrapporter samt undersöka hur detta skiljer sig mellan olika marknadsekonomier och sektorer.

Studien har genomförts med en kvalitativ och deduktiv metodansats. Det empiriska materialet består av hållbarhetsrapporter från 80 företag inom energi- och finanssektorn i liberala och koordinerade marknadsekonomier avseende räkenskapsåret 2024. Materialet har analyserats genom en kvalitativ innehållsanalys där negativ information har identifierats och kodats utifrån tre övergripande kvalitetsdimensioner: typ av information, användbarhet och trovärdighet.

Studiens resultat indikerar att kvaliteten på negativ information skiljer sig i vissa avseenden mellan marknadsekonomiska kontexter och sektorer, men att skillnaderna är begränsade. Företag i koordinerade marknadsekonomier uppvisar i vissa fall högre kvalitet i rapporteringen av negativ information, även om kvalitetsbrister identifieras i båda kontexterna. Även sektorstillhörighet förefaller ha viss betydelse för hur negativ information synliggörs och utformas, men skillnaderna mellan energi- och finanssektorn framträder främst i enskilda kvalitetskategorier. Studiens slutsatser är att marknadsekonomisk kontext och sektorstillhörighet kan ha betydelse för hur negativ information rapporteras, men att skillnaderna i kvalitet inte är tydliga. Den negativa informationens kvalitet begränsas ofta av vaga formuleringar, vilket kan minska informationens användbarhet för intressenter.

Nyckelord: Hållbarhetsrapportering, negativ information, kvalitet, legitimitet, institutionell teori, marknadsekonomier, energisektorn, finanssektorn.

Förord

Vi vill rikta ett varmt tack till vår handledare Tommy Roxenhall för hans engagemang, värdefulla synpunkter och vägledning genom hela uppsatsprocessen. Det stöd och den återkoppling vi fått har varit av stor betydelse för uppsatsens utveckling.

Vi vill också tacka varandra för många timmars gemensamt arbete, stort engagemang och givande diskussioner under arbetets gång.

Slutligen vill vi rikta ett stort tack till våra familjer och vänner för deras stöd, tålamod och uppmuntran under uppsatsarbetet.

Tack!

Östersund den 29 juni 2026

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Isabell Lundhag', with a stylized, flowing script.

Isabell Lundhag

Sundsvall den 29 juni 2026

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jenny Löfgren', with a stylized, flowing script.

Jenny Löfgren

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Problembakgrund	1
1.2 Syfte.....	4
1.3 Frågeställningar	4
2. Teoretisk referensram	5
2.1 Teoretiska perspektiv.....	5
2.1.1 Hållbarhetsrapportering ur ett legitimitetsperspektiv	5
2.1.2 Hållbarhetsrapportering ur ett institutionellt perspektiv	6
2.1.3 Legitimitet och institutionell kontext.....	7
2.2 Negativ information i hållbarhetsrapporter	7
2.2.1 Negativ information	7
2.2.2 Kvalitet.....	8
2.3 Negativ information i två olika marknadsekonomier	11
2.3.1 Liberal marknadsekonomi.....	11
2.3.2 Koordinerad marknadsekonomi	13
2.5 Negativ information i två olika sektorer.....	14
2.5.1 Energisektorn	14
2.5.2 Finanssektorn	15
2.6 Analysmodell	16
3. Metod.....	18
3.1 Litteratursökning	18
3.2 Metodansats.....	19
3.3 Urval	20
3.4 Datainsamlingsmetod och datainsamling.....	21
3.5 Dataanalys	22
3.6 Trovärdighet och äkthet.....	26
3.7 Etiska överväganden.....	27
3.8 Metoddiskussion.....	29
4. Resultat.....	33
4.1 Företag inom finanssektorn i liberala marknadsekonomier	33
4.1.1 Negativ information	33
4.1.2 Typ av information	33
4.1.3 Användbarhet	34
4.1.4 Trovärdighet.....	34
4.2 Företag inom energisektorn i den liberala marknadsekonomin.....	34

4.2.1 Negativ information	34
4.2.2 Typ av information	35
4.2.3 Användbarhet	36
4.2.4 Trovärdighet.....	37
4.3 Företag inom finanssektorn i koordinerade marknadsekonomier.....	37
4.3.1 Negativ information	37
4.3.2 Typ av information	37
4.3.3 Användbarhet	38
4.3.4 Trovärdighet.....	39
4.4 Företag inom energisektorn i koordinerade marknadsekonomier	39
4.4.1 Negativ information	39
4.4.2 Typ av information	39
4.4.3 Användbarhet	40
4.4.4 Trovärdighet.....	41
4.5 Jämförande resultat.....	42
4.5.1 Jämförelse mellan företag i liberala och koordinerade marknadsekonomier	42
4.5.2 Jämförelse mellan företag inom energisektorn och företag inom finanssektorn.....	43
4.5.3 Jämförelse mellan företag inom energi- och finanssektorn i liberala och koordinerade marknadsekonomier.....	43
5. Analys och diskussion	46
5.1 Marknadsekonomiska variationer i kvaliteten på negativ information	46
5.2 Sektorspecifika variationer i kvaliteten på negativ information	49
5.3 Samspelet mellan marknadsekonomisk kontext och sektorstillhörighet i kvaliteten på negativ information	51
6. Slutsatser och implikationer	53
6.1 Slutsatser	53
6.2 Teoretiska implikationer.....	54
6.3 Praktiska implikationer.....	55
6.4 Framtida forskning.....	56
Referenser.....	58

Figurförteckning

Figur 1. Analys av kvaliteten på negativ information i fyra olika kontexter	17
Figur 2. Resultatsammanställning.....	45

Tabellförteckning

Tabell 1. Kodschema för analys av negativ information	25
---	----

1. Inledning

1.1 Problembakgrund

Hållbarhetsrapportering används av företag för att kommunicera sin samhällliga och miljömässiga påverkan till intressenter (Barker, 2025). Den möjliggör ansvarsutkrävande samtidigt som den utgör en informationskälla för investerare genom att synliggöra hur hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter, vilka inte återspeglas i de finansiella rapporterna, kan påverka ett företags framtida finansiella förutsättningar. Rapporteringen har dock kritiserats för att i otillräcklig utsträckning inkludera negativ information (Jahn & Brühl, 2019). I linje med detta visar en rapport från KPMG (2024) att hållbarhetsrapportering ofta präglas av obalanserad information. Positiva aspekter och kvalitativa beskrivningar ges generellt större utrymme, medan negativa aspekter i mindre grad synliggörs.

Tidigare forskning visar att negativ information i hållbarhetsrapporter ofta hanteras selektivt och strategiskt, exempelvis genom att dess synlighet och tydlighet begränsas (Boiral, 2013; Hahn & Lülfs, 2014; Michelon et al., 2015). Dessa mönster har även identifierats i senare forskning, vilket tyder på att utmaningar kopplade till rapporteringen av negativ information kvarstår trots ökade krav på transparens (Roszkowska-Menkes et al., 2024). I linje med detta beskriver Bellucci et al. (2021) hur företag kan skapa en diskrepans mellan vad de kommunicerar och hur de faktiskt agerar. Denna diskrepans är karakteristisk för symbolisk rapportering, där hållbarhetskommunikation används för att stärka eller återställa legitimitet snarare än att beskriva verksamhetens faktiska hållbarhetsarbete. Samtidigt är vissa typer av hållbarhetsinformation svåra för mottagare att verifiera, vilket minskar incitamenten att producera information av hög kvalitet (Comyns et al., 2013). Detta kan bidra till att negativ information rapporteras bristfälligt medan positiv information ges större utrymme i rapporteringen (Michelon et al., 2015). Sådana rapporteringsmönster kan leda till en ofullständig bild av företagens negativa påverkan på samhälle och miljö, vilket är problematiskt eftersom inkluderingen av negativ information återkommande har identifierats som en kvalitetsaspekt i hållbarhetsrapportering (Stuart et al., 2022; Zahller et al., 2015). Detta skapar en spänning mellan krav på kvalitet och hur rapporteringen av negativ information utformas.

Enligt tidigare forskning kan rapportering av negativ information medföra både fördelar och nackdelar för företag. När negativ information står i konflikt med samhällets normer och förväntningar kan företagets legitimitet ifrågasättas, vilket i sin tur kan påverka den finansiella ställningen negativt och öka risken på aktiemarknaden (Hahn & Lülfs, 2014). Samtidigt framhålls att negativ information ofta uppfattas som mer trovärdig än positiv information, vilket innebär att rapportering av sådan information kan bidra till att stärka företagets trovärdighet (Jahn & Brühl, 2019). Transparens kring negativ information kan dessutom fungera som ett skydd mot negativa marknadsreaktioner vid externa händelser utanför företagets kontroll, såsom branschkatastrofer (Zahller et al., 2015). Samtidigt visar

Jahn och Brühl (2019) att en alltför hög andel negativ information kan uppfattas som mindre trovärdig, då företag generellt förväntas framställa sig på ett positivt sätt. Trots de potentiella fördelarna tyder forskningen på att företag i praktiken tenderar att vara återhållsamma med att inkludera negativ information i hållbarhetsrapporter. Detta kan förstås mot bakgrund av att hållbarhetsrapportering ofta används för att påverka intressenters uppfattningar om företaget (Roszkowska-Menkes et al., 2024). Sammantaget indikerar detta att de potentiella riskerna med att rapportera negativ information upplevs väga tyngre än de möjliga fördelarna, vilket kan leda till att negativ information utelämnas eller tonas ned. Detta riskerar i sin tur att bidra till en rapportering av lägre kvalitet, där fokus i högre utsträckning ligger på att framställa företaget i positiv dager än på att ge en fullständig bild av företagets hållbarhetspåverkan (Boiral, 2013; Michelon et al., 2015).

Den institutionella kontexten har betydelse för hur företag rapporterar hållbarhetsinformation genom att påverka vilka krav, incitament och påtryckningar organisationer möter (Campbell, 2007; Matten & Moon, 2008). Forskningen indikerar att det finns skillnader mellan olika marknadsekonomiska kontexter. I mer marknadsdrivna liberala marknadsekonomier är hållbarhetsrapportering i högre grad frivillig och används strategiskt (Jackson & Apostolakou, 2010; Matten & Moon, 2008). I mer reglerade koordinerade marknadsekonomier tenderar ansvaret i större utsträckning att vara inbäddat i formella institutioner och lagstiftning. Liberala och koordinerade marknadsekonomier utgör därmed två kontrasterande institutionella sammanhang (Hummel et al., 2024; Jackson & Apostolakou, 2010). Detta synliggörs exempelvis i skillnaden mellan Europa och USA. I Europa har Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) och European Sustainability Reporting Standards (ESRS) inneburit ett mer omfattande och standardiserat regelverk för hållbarhetsrapportering, medan reglering i USA har varit mer fragmenterad och i högre grad kopplad till investerares informationsbehov (Bolognesi et al., 2025; Direktiv 2022/2464; Förordning 2023/2772).

Samtidigt präglas Europa av variation mellan länder vad gäller exempelvis rättsliga traditioner, institutionella förutsättningar och etablerade rapporteringspraktiker (Jackson & Apostolakou, 2010). Trots dessa skillnader har utvecklingen mot gemensamma EU-regelverk, såsom CSRD och ESRS, bidragit till en mer sammanhållen ram för hållbarhetsrapportering inom unionen (Bolognesi et al., 2025). I kontrast till denna utveckling har den amerikanska tillsynsmyndigheten Securities and Exchange Commission (SEC) haft en mer osäker regleringsutveckling och antog klimatrelaterade upplysningsregler 2024, men beslutade 2025 att inte längre försvara reglerna efter rättsliga prövningar (SEC, 2025).

Dessa skillnader i institutionell kontext påverkar hur företag utformar sin rapportering (Hummel et al., 2024). Samtidigt visar forskning att införandet av obligatoriska rapporteringskrav inte nödvändigtvis leder till högre kvalitet. Även om mängden rapporterad information ofta ökar kan rapporteringen bli mer standardiserad och mindre specifik, vilket riskerar att försämra kvaliteten (Hamed et al., 2022; Lin et al., 2024). Vidare indikerar forskningen att rapporteringen påverkas av graden av extern granskning, där företag i kontexter med starkare civilsamhälle och högre offentlig uppmärksamhet möter större tryck

att rapportera mer information och inkludera fler aspekter av verksamheten (Campbell, 2007; Marquis et al., 2016). Sammantaget indikerar detta att institutionella förhållanden kan påverka både hur negativ information rapporteras och vilken kvalitet denna information uppvisar.

Utöver marknadsekonomisk kontext har även sektorstillhörighet visat sig påverka både omfattningen och karaktären av hållbarhetsrapportering. Företag i branscher med hög miljö- eller samhällspåverkan rapporterar generellt mer omfattande hållbarhetsinformation (Boiral, 2013; Bolognesi et al., 2025; Hahn & Lülfs, 2014; Jackson & Apostolakou, 2010). Detta har i tidigare forskning förklarats genom ett ökat tryck från intressenter. Samtidigt visar studier att en hög rapporteringsomfattning inte nödvändigtvis innebär att negativ information synliggörs i motsvarande utsträckning. Liknande tendenser har även identifierats i senare forskning, där företag i kontroversiella branscher rapporterar negativa konsekvenser selektivt eller presenterar dem på ett sätt som framstår som mindre allvarligt (Marshall et al., 2023). Forskning indikerar vidare att negativ information varierar mellan sektorer beroende på graden av exponering och offentlig granskning. Företag i branscher med hög synlighet och större risk för kritik möter ofta ett starkare tryck att redovisa sin påverkan, medan företag i mindre exponerade sektorer i lägre utsträckning ställs inför motsvarande krav (Hahn & Lülfs, 2014; Marquis et al., 2016). Energi- och finanssektorn illustrerar sådana skillnader genom att sektorernas hållbarhetspåverkan tar sig olika uttryck. Energisektorn är förknippad med direkt och synlig miljöpåverkan, medan finanssektorns påverkan i större utsträckning är indirekt genom exempelvis utlåning och investering (Bolognesi et al., 2025; Moufty et al., 2024; Talbot & Boiral, 2018). Dessutom skiljer sig graden av offentlig granskning mellan sektorerna, vilket ytterligare kan påverka hur negativ information rapporteras (Hahn & Lülfs, 2014).

Tidigare forskning har studerat olika former av rapporteringsbeteenden kopplade till negativ information, såsom selektiv rapportering, utelämnande av information och symboliska strategier (Hahn & Lülfs, 2014; Roszkowska-Menkes et al., 2024). Dessa beteenden kommer till uttryck i den information som företag väljer att rapportera och kan därför antas påverka kvaliteten på den negativa information som kommuniceras. Kvaliteten på negativ information aktualiseras därmed som en aspekt av de rapporteringsbeteenden som tidigare forskning har studerat. Trots detta är kunskapen om kvaliteten på negativ information begränsad. Studier av kvalitet inom hållbarhetsrapportering har i huvudsak fokuserat på den övergripande kvaliteten i hållbarhetsrapportering (se t.ex. Hamed et al., 2022; Lin et al., 2024; Stuart et al., 2022). Samtidigt indikerar tidigare forskning att såväl institutionella förhållanden som sektorstillhörighet kan påverka företags rapporteringspraktiker genom att skapa olika former av krav, incitament och påtryckningar för företag (Bolognesi et al., 2025; Hummel et al., 2024). Hur dessa förhållanden kommer till uttryck i kvaliteten på den negativa information som rapporteras har dock i begränsad utsträckning undersökts.

1.2 Syfte

Syftet med studien är att analysera kvaliteten på negativ information i företags hållbarhetsrapporter, samt att kartlägga hur denna kvalitet varierar mellan olika marknadsekonomier och sektorer.

1.3 Frågeställningar

Hur skiljer sig kvaliteten på negativ information mellan företag i liberala respektive koordinerade marknadsekonomier?

Hur skiljer sig kvaliteten på negativ information mellan energisektorn och finanssektorn?

Hur skiljer sig kvaliteten på negativ information mellan energisektorn och finanssektorn inom liberala respektive koordinerade marknadsekonomier?

2. Teoretisk referensram

2.1 Teoretiska perspektiv

2.1.1 Hållbarhetsrapportering ur ett legitimitetssperspektiv

Legitimitetsteorin utgår från antagandet att ett företags handlingar bedöms i relation till socialt konstruerade normer och värderingar i det samhälle där det verkar (Suchman, 1995). Legitimitet avser därmed en kollektiv bedömning om huruvida företagets agerande är acceptabelt inom detta normsystem. Suchman (1995, s. 574) definierar legitimitet som ”a generalized perception or assumption that the actions of an entity are desirable, proper or appropriate within some socially constructed system of norms, values, beliefs and definitions”. Legitimitet är således socialt konstruerat och bygger på uppfattningar snarare än faktiska prestationer.

Eftersom företag är beroende av samhällelig acceptans kan legitimitet betraktas som en förutsättning för företags överlevnad (Dowling & Pfeffer, 1975; Suchman, 1995). Detta kan förstås i termer av ett implicit socialt kontrakt mellan företag och samhälle, där företagets fortsatta verksamhet är beroende av att dess agerande uppfattas som legitimt (Deegan, 2002). När ett företag agerar på ett sätt som uppfattas stå i konflikt med det sociala kontraktet uppstår ett hot mot dess legitimitet, vilket i förlängningen kan påverka dess möjlighet att fortsätta verka (Deegan, 2002; Dowling & Pfeffer 1975). För att upprätthålla eller återställa legitimitet får kommunikationen av företags handlingar eller åtgärder därmed betydelse (Deegan, 2002).

Mot denna bakgrund kan hållbarhetsrapportering förstås som ett verktyg genom vilket företag kan kommunicera att verksamheten är förenlig med samhälleliga förväntningar och värderingar (Deegan, 2002). Matten och Moon (2020) vidareutvecklar detta resonemang genom att beskriva hur företag strävar efter att upprätthålla legitimitet i relation till olika institutionella aktörer, såsom kärnintressenter, samhället i stort och regulatoriska aktörer. Hållbarhetsrapportering blir i detta sammanhang ett sätt för företag att signalera att verksamheten förhåller sig till de normer och förväntningar som präglar dessa relationer. När ett företag upplever ett legitimitetshot kan informationsgivning användas för att påverka omgivningens uppfattningar om verksamheten. Informationen kan syfta till att kommunicera förändringar i verksamheten, påverka samhälleliga normer eller forma omgivningens uppfattningar om företaget (Dowling & Pfeffer, 1975). Hållbarhetsrapportering kan därmed användas strategiskt för att hantera legitimitetshot och säkra fortsatt tillgång till resurser (Deegan, 2002).

Offentliggörande av negativ information kan i detta sammanhang synliggöra en eventuell diskrepans mellan företagets agerande och omgivningens förväntningar, vilket kan hota företagets legitimitet (Hahn & Lülfs, 2014). Detta kan förstås mot bakgrund av Suchmans (1995) resonemang om att avvikelser som inte synliggörs inte heller riskerar att hota legitimiteten. Samtidigt visar forskning att rapportering av negativ information inte enbart

behöver utgöra ett legitimitetshot, utan även kan bidra till att stärka företagets legitimitet. Zahller et al. (2015) identifierar inkludering av negativ information som en del av högkvalitativ hållbarhetsrapportering. Sådan rapportering kan bidra till högre upplevd legitimitet genom att signalera trovärdighet och respekt för samhällseliga normer och värderingar.

Suchman (1995) framhåller samtidigt att etablerad legitimitet kan fungera som ett skydd mot kritik och granskning, genom att avvikelser i större utsträckning kan tolkas som enskilda eller tillfälliga händelser. Forskning visar dock att hållbarhetsrapportering som används för att hantera legitimitetshot riskerar att bli vinklad (Deegan, 2002). Organisationer kan därmed försöka påverka hur deras handlingar tolkas snarare än att förändra själva verksamheten, exempelvis genom att avleda uppmärksamhet från negativ information och i stället betona positiva delar av verksamheten (Deegan, 2002; Hahn & Lülfs, 2014; Suchman, 1995). Detta stöds av Cho och Patten (2007), som visar att företag med sämre miljöprestationer tenderar att tillhandahålla mer omfattande och positiv hållbarhetsinformation. Denna typ av rapportering fungerar därmed som ett legitimerande verktyg för att kompensera för bristande prestationer och dämpa den offentliga pressen. Vidare menar Cho et al. (2015) att detta kan förstås mot bakgrund av motsägelsefulla samhällseliga och institutionella påtryckningar som driver företagen till att rapportera på ett sätt som syftar till att upprätthålla legitimitet, vilket i praktiken kan innebära att rapporteringen fungerar som en organisatorisk fasad.

2.1.2 Hållbarhetsrapportering ur ett institutionellt perspektiv

Medan legitimitetsteorin betonar företags möjligheter att forma omgivningens uppfattningar, exempelvis genom rapportering, utgår institutionell teori från att företag påverkas av de normer och strukturer som redan är etablerade i deras omgivning (Deegan, 2002). Inom institutionell teori förstås institutioner som de formella och informella regelverk, normsystem och tolkningsramar som begränsar och samtidigt möjliggör företags agerande (Brammer et al., 2012). Institutionaliserade regler är gemensamma föreställningar som över tid har etablerats i samhället och för att uppnå legitimitet behöver företag förhålla sig till dessa (Meyer & Rowan, 1977).

DiMaggio och Powell (1983) menar att företag verkar inom organisatoriska fält, där flera typer av aktörer är kopplade till varandra och utgör ett etablerat verksamhetsområde. De beskriver hur ett sådant fält formas genom institutionell definition, en process där interaktionen mellan aktörerna ökar, maktstrukturer tydliggörs, kraven på information ökar och en gemensam medvetenhet utvecklas om att aktörerna är en del av samma sammanhang. Organisationerna kan inledningsvis vara heterogena, men när fältet väl har etablerats tenderar de att närma sig varandra strukturellt genom krafter som gradvis minskar variationen mellan dem. DiMaggio och Powell (1983) identifierar tre mekanismer som driver denna utveckling. Tvingande isomorfism avser påverkan från externt formulerade regler och krav, såsom lagstiftning, politiska initiativ men även frivilliga och självreglerande initiativ (DiMaggio & Powell, 1983; Matten & Moon, 2008). Mimetiska processer uppstår när organisationer under osäkerhet imiterar aktörer som uppfattas som legitima eller framgångsrika. Normativt tryck är

kopplat till bland annat professionalisering och gemensamma yrkesnormer. Dessa institutionella krafter bidrar till likriktning mellan organisationer, där anpassningen grundar sig i uppfattningar om vad som är legitimt och korrekt (DiMaggio & Powell, 1983; Matten & Moon, 2008).

Institutionell teori har använts för att förklara och analysera varför CSR-praktiker och rapportering varierar mellan olika kontexter och över tid. Inom detta perspektiv förstås CSR som format av formella och informella institutioner, där företag anpassar sitt agerande till etablerade normer i sitt organisatoriska sammanhang för att uppnå legitimitet och acceptans (Del Gesso & Lodhi, 2025; DiMaggio & Powell, 1983). Hållbarhetsrapportering ses därför som en reaktion på institutionellt tryck. Teorin möjliggör en analys av hur nationella institutionella strukturer bidrar till att CSR antar olika uttryck i olika länder (Brammer et al., 2012). Företags handlingsutrymme relateras i detta sammanhang till exempelvis rättsliga system, politiska ordningar, historiska maktförhållanden och kulturella värderingar som tillsammans strukturerar det organisatoriska fält som företaget verkar inom (Baldini et al., 2018; Brammer et al., 2012). Skillnader i dessa institutionella strukturer bidrar därmed till variation i hur företag hanterar och kommunicerar sociala och miljörelaterade frågor i olika nationella kontexter (Baldini et al., 2018; Campbell, 2007).

2.1.3 Legitimitet och institutionell kontext

För att förstå hur och varför företag hanterar negativ information i hållbarhetsrapporter, kan legitimitetsteori och institutionell teori användas i ett kombinerat perspektiv. Enligt Del Gesso och Lodhi (2025) är dessa vanligt förekommande och frekvent sammankopplade teorier inom forskningen om hållbarhetsrapportering. Baldini et al. (2018) förespråkar ett sådant gemensamt ramverk för att förstå skillnader i företags rapportering. Den institutionella teorin belyser makronivån, hur nationella kontexter, lagar och sociala strukturer skapar ett yttre tryck och reglerar vad som är ett accepterat beteende. Legitimitetsteorin förklarar mikronivån, det vill säga hur det enskilda företaget strategiskt agerar och kommunicerar för att upprätthålla social acceptans (Baldini et al., 2018). Hanteringen av negativ information kan därmed inte förstås som ett fritt rapporteringsval. I stället betraktas beslutet att antingen öppet publicera, förvränga eller helt utesluta negativa händelser som ett strategiskt legitimeringsförsök som formas och begränsas av de institutionella förväntningar och krav som omger företaget. Medan svagare institutionella ramverk ger företagen större handlingsutrymme att styra vilken information som kommuniceras, kan formella och informella påtryckningar bidra till en mer heltäckande och balanserad rapportering (Baldini et al., 2018).

2.2 Negativ information i hållbarhetsrapporter

2.2.1 Negativ information

Negativ information i hållbarhetsrapportering är ett begrepp vars innebörd inte är tydligt definierad i forskningen, trots att flera ramverk ställer krav på rapportering av företags

negativa effekter på människor och miljö. CSRD anger att hållbarhetsrapporter ska innehålla information om den negativa påverkan som företags verksamhet ger upphov till (Direktiv 2022/2464). Dessa krav konkretiseras genom ESRS, där företag bland annat förväntas redogöra för hållbarhetsfrågor med väsentliga konsekvenser, risker och möjligheter samt för hur negativa effekter identifieras, hanteras och följs upp (Förordning 2023/2772). Global Reporting Initiative (GRI) kräver på liknande sätt att negativ påverkan rapporteras genom principen om balans (GRI, 2021).

Även tidigare forskning har pekat på vikten av att inkludera negativ information i hållbarhetsrapporter (Adams, 2004; Zahller et al., 2015). Trots sådana krav visar studier att företag tenderar att rapportera negativ information selektivt (Roszkowska-Menkes et al., 2024). Selektiv rapportering kan förstås som en symbolisk strategi där företag framhäver fördelaktiga aspekter av verksamheten, samtidigt som mindre gynnsamma prestationer ges begränsat utrymme eller tonas ned i syfte att bevara legitimitet (Marquis et al., 2016). Vag rapportering utgör en form av selektiv rapportering, där information inte utelämnas helt, men presenteras på ett sätt som ger begränsad insyn i händelsens omfattning, orsaker eller konsekvenser (Roszkowska-Menkes et al., 2024). Detta kan göra det svårare för intressenter att förstå vilken betydelse informationen har för företagets faktiska hållbarhetspåverkan.

I forskningen förekommer olika begrepp för negativ information, såsom negativa aspekter och negativ påverkan. Tidigare studier har exempelvis operationaliserat negativ information och relaterade begrepp som negativa händelser, bristande måluppfyllelse i relation till hållbarhetsmål samt skadliga miljömässiga och sociala konsekvenser av företags verksamhet (Boiral, 2013; Jahn & Brühl, 2019; Marshall et al. 2023; Roszkowska-Menkes et al. 2024). En definition av negativa aspekter som återkommer i litteraturen är den som formuleras av Hahn och Lülfs (2014), där negativa aspekter i hållbarhetsrapporter definieras som rapporterad information om företags agerande som påverkar eller riskerar att påverka hållbar utveckling negativt. Vidare lyfter Reimsbach och Hahn (2015) användning av icke-förnybara resurser samt diskriminering av anställda som exempel på sådana aspekter. Mot denna bakgrund kan negativ information i hållbarhetsrapporter förstås som upplysningar om företagets verksamhet som indikerar negativa effekter, risker eller bristande måluppfyllelse i relation till hållbarhet.

2.2.2 Kvalitet

Forskning om hållbarhetsrapportering har inte enbart uppmärksammat rapporteringens innehåll, utan även kvaliteten på den information som kommuniceras. Kvalitet i hållbarhetsrapportering är ett område där det i litteraturen inte råder fullständig konsensus, vare sig kring den exakta innebörden eller hur hög kvalitet bör definieras och bedömas (Helfaya et al., 2019; Stuart et al., 2022). En utgångspunkt i litteraturen är att kvalitet avgörs av informationens förmåga att ge en rättvisande och tillförlitlig bild av företagets hållbarhetsarbete (Michelon et al., 2015). Tidigare forskning lyfter även inkludering av negativ information som en kvalitetsaspekt (Adams, 2004; Zahller et al., 2015).

En dimension av kvalitet som lyfts i litteraturen rör typen av innehåll. Bakåtblickande information, i form av historiska data, utgör en grund för att utvärdera företagets tidigare prestationer, medan framåtblickande information ger insikt i framtida planer, mål och risker (Helfaya et al., 2019). Forskning visar att båda perspektiven har betydelse för intressenter, men att framåtblickande information tillskrivs särskild relevans av användare av hållbarhetsrapporter vid kvalitetsbedömningar. Samtidigt kan sådan information vara svårare att verifiera, eftersom dess tillförlitlighet först kan bedömas i efterhand när utfallet blir känt (Comyns et al., 2013). Detta belyser att information som uppfattas som relevant för användare samtidigt kan vara svårare att verifiera. Sammantaget tyder forskningen på att kombination av bakåtblickande och framåtblickande information bidrar till en mer fullständig redogörelse för företagets hållbarhetsarbete (Helfaya et al., 2019).

Utöver informationens tidsperspektiv lyfter litteraturen även rapporternas användbarhet som en dimension av kvalitet, det vill säga i vilken utsträckning hållbarhetsinformationen är tydlig, informativ och möjlig att tolka och använda för intressenter (Helfaya et al., 2019; Stuart et al., 2022). I detta sammanhang kan kvalitet relateras till hur väl informationen uppfyller sin funktion, vilket innebär att bedömningen av kvalitet kan variera mellan användare (Helfaya & Whittington, 2019). Forskningen lyfter fram aspekter såsom specificitet, jämförbarhet och tydlighet i relation till informationens användbarhet, eftersom dessa påverkar hur väl informationen kan förstås och användas i beslutsfattande (Stuart et al., 2022).

Medan Stuart et al. (2022) diskuterar specificitet som en aspekt av informationens användbarhet, belyser Roszkowska-Menkes et al. (2024) skillnaden mellan vag och konkret information. Vag information innebär att underlaget för intressenters bedömningar blir begränsat till följd av oklara och otillräckliga beskrivningar, vilket försvårar möjligheten att analysera och utvärdera verksamhetens utveckling på ett tillförlitligt sätt (Roszkowska-Menkes et al., 2024; Stuart et al., 2022). Konkret information innehåller i stället tydliga och specifika detaljer om händelser, konsekvenser och åtgärder och möjliggör därmed en mer informerad tolkning.

Lin et al. (2024) utvecklar detta resonemang genom att koppla specificitet till förekomsten av konkreta referenser och kvantitativa mått. I linje med detta betonar Stuart et al. (2022) vikten av att inkludera tydliga och kvantifierbara mål samt mätningar av framsteg, då mer specifika eller kvantifierade upplysningar ofta anses hålla högre kvalitet. Kvantitativ information, i form av mätetal och indikatorer, anses öka kvaliteten genom att möjliggöra jämförelser över tid och mellan företag samt öka precisionen i rapporteringen (Stuart et al., 2022; Zahller et al., 2015). Kvalitativ information utgörs i stället av narrativ, textbaserad och deskriptiv information (Helfaya et al., 2019; Zahller et al., 2015). Samtidigt framträder olika uppfattningar om vilken roll dessa informationsformer spelar för kvaliteten i hållbarhetsrapportering. Stuart et al. (2022) och Zahller et al. (2015) framhåller att kvantitativa upplysningar kan stärka jämförbarhet och precision, medan Hahn och Lülfs (2014)

argumenterar för att kvantitativa mått behöver sättas i en förklarande kontext för att vara användbara för intressenter. Detta indikerar att kvantitativ information i sig inte är tillräcklig för att informationen ska vara användbar. Forskningen problematiserar dock även kvalitativ information. Boiral (2013), Michelon et al. (2015) och Roszkowska-Menkes et al. (2024) belyser att stora mängder kvalitativ information kan minska transparensen genom att dölja eller tona ned information om negativ påverkan. Omfattande och generell text kan därmed försvåra identifiering och bedömning av väsentlig information.

Mot denna bakgrund blir läsbarhet relevant i diskussionen om informationens användbarhet, särskilt i sammanhang där rapportering domineras av omfattande kvalitativ rapportering. Arvidsson och Dumay (2022) framhåller att omfattande rapporter kan försämra läsbarheten. På liknande sätt inkluderar Stuart et al. (2022) tydlighet som en del av rapporternas användbarhet och beskriver detta som att informationen bör vara lättbegriplig, koncis och fri från onödiga detaljer och fackspråk som är svårt för utomstående att förstå. De betonar vidare att både läsbarhet och tydliga förklaringar av begrepp är avgörande för att intressenter ska kunna tillgodogöra sig innehållet. Tidigare forskning har även, genom analyser av läsbarhet baserade på olika textbaserade mått och index, visat att hållbarhetsrapporter varierar i hur lättillgängliga de är för läsaren (Hummel et al., 2024).

Utöver hållbarhetsrapporternas användbarhet behandlar forskningen även dess trovärdighet som en dimension av kvalitet. Extern granskning av en oberoende tredje part framhålls ofta som en faktor som kan påverka kvaliteten på hållbarhetsrapporteringen (Stuart et al., 2022). Syftet med extern granskning är att öka intressenternas förtroende för informationens trovärdighet och därigenom stärka rapporternas legitimitet (Boiral, 2013; Helfaya et al., 2019; Roszkowska-Menkes et al., 2024). Samtidigt råder det delade uppfattningar i litteraturen om dess faktiska effekt, då vissa studier inte finner något tydligt samband mellan extern granskning och högre kvalitet i hållbarhetsrapporter (Michelon et al., 2015). Forskning visar även att hållbarhetsrapporter som är externt verifierade tenderar att lyfta negativa händelser, men att de ofta beskriver dem vagt (Roszkowska-Menkes et al., 2024). I andra studier framställs dock verifierbarhet som en faktor som påverkar informationens kvalitet, då svårverifierad information tenderar att vara av lägre kvalitet eftersom företagen saknar incitament att specificera och kvantifiera den (Comyns et al., 2013). I dessa fall kan extern granskning fungera som en mekanism för att stärka kvaliteten, särskilt för sådan information som kräver expertkunskap eller är svår för användare att själva verifiera. Trots blandade resultat tycks användare av hållbarhetsrapporter värdera extern granskning högt, då den bidrar till ökad trovärdighet, förbättrad jämförbarhet och fungerar som en signal om hög kvalitet (Helfaya et al., 2019; Stuart et al., 2022).

Sammantaget kopplas kvalitet i hållbarhetsrapportering i litteraturen till egenskaper hos den information som rapporteras, där informationens tidsperspektiv, grad av specificitet, förekomsten av kvantitativa upplysningar samt verifierbarhet återkommer i relation till bedömningar av hög kvalitet (Comyns et al., 2013; Helfaya et al., 2019; Stuart et al., 2022). Hög kvalitet förknippas med information som beskrivs som konkret, jämförbar och möjlig att använda som underlag för bedömningar, medan kvalitetsbrister förknippas med information

som beskrivs som vag eller svår att verifiera (Comyns et al., 2013; Hahn & Lülfs, 2014; Stuart et al., 2022).

2.3 Negativ information i två olika marknadsekonomier

2.3.1 Liberal marknadsekonomi

Forskning om kvalitet i hållbarhetsrapportering har främst fokuserat på egenskaper hos den information som rapporteras, men hållbarhetsrapportering formas även av den institutionella kontext där den produceras. Nationella institutionella förhållanden kan påverka hur företag förhåller sig till CSR och hur det tillämpas i olika ekonomier (Campbell, 2007; Jackson & Apostolakou, 2010; Matten & Moon, 2008). I liberala marknadsekonomier, såsom USA, kännetecknas den institutionella kontexten av att ekonomisk samordning sker genom marknadsbaserade mekanismer (Matten & Moon, 2008). Detta innebär att marknaden och företagen själva i stor utsträckning definierar vad som anses utgöra företags samhällsansvar. Som en följd av detta tar sig CSR i dessa ekonomier ofta formen av frivilliga policyer, strategier och initiativ. I sådana kontexter, där det saknas starka institutioner som ger intressenter inflytande över företag, kan frivilliga CSR-initiativ fungera som ett substitut för att möta intressenters förväntningar och visa ansvarstagande (Jackson & Apostolakou, 2010). Detta beskrivs som explicit CSR vilket innebär att företagen uttalat och strategiskt kommunicerar sitt samhällsansvar genom egna program och policyer (Matten & Moon, 2008). Logiken bakom explicit CSR bygger på individualism och företags fria handlingsutrymme där företaget agerar som en rationell aktör som frivilligt använder hållbarhetsinitiativ för att bygga relationer till intressenter, legitimera sin verksamhet och skapa varumärkesfördelar, snarare än att enbart reagera på tvingande lagkrav (Matten & Moon, 2008).

De institutionella förutsättningarna i liberala marknadsekonomier beskrivs i litteraturen som nära kopplade till hur företag hanterar socialt ansvar och hållbarhetsfrågor. I dessa ekonomier har staten historiskt haft en mer begränsad roll i regleringen av ekonomisk och social aktivitet, vilket innebär att företag i större utsträckning själva hanterar sådana frågor (Ioannou & Serafeim, 2012; Matten & Moon, 2008). Detta avspeglas även i användningen av frivilliga, marknadsbaserade ramverk för hållbarhetsrapportering, där trycket på rapportering främst kommer från företagets intressenter (Bolognesi et al., 2025).

Studier relaterar även detta handlingsutrymme till det finansiella systemets utformning. I liberala marknadsekonomier finansieras företag i hög grad genom kapitalmarknaden, vilket leder till spritt ägande och ett starkt fokus på aktieägarvärde (Jackson & Apostolakou, 2010; Matten & Moon, 2008). I kombination med en arbetsmarknad som generellt präglas av större flexibilitet och svagare fackföreningar innebär detta att företag i större utsträckning själva utvecklar policyer och initiativ kring exempelvis arbetsvillkor, utbildning och mångfald (Matten & Moon, 2008).

Denna beskrivning ligger även i linje med den individualism som enligt Matten & Moon (2008) kännetecknar liberala marknadsekonomier. Både företag och individer förväntas i större utsträckning ta egna initiativ i samhällsfrågor, vilket också har bidragit till att företag historiskt har haft en roll i filantropiska aktiviteter och i att bidra till samhällseliga funktioner (Matten & Moon, 2008). Sammantaget beskriver forskningen hur dessa institutionella förutsättningar ger företag ett relativt stort utrymme att själva definiera, organisera och kommunicera sitt sociala ansvar, vilket kan kopplas till mer frivillig, marknadsdriven och strategiskt utformad hållbarhetsrapportering.

De institutionella förhållandena i liberala marknadsekonomier påverkar både varför företag engagerar sig i CSR och hur hållbarhetsrapporter utformas (Hummel et al., 2024; Matten & Moon, 2008). I dessa kontexter kan hållbarhetsrapportering fungera som ett verktyg för att kommunicera företagets arbete med sociala och miljömässiga frågor till investerare och andra intressenter, i syfte att hantera legitimitetshot och stärka företagets rykte (Hummel et al., 2024; Jackson & Apostolakou, 2010). Rapporteringen fungerar även som ett sätt för företag att visa hur de hanterar sådana frågor i avsaknad av mer formella regler och lagstiftning, vilket kan skapa institutionella tomrum där företag utvecklar frivilliga CSR-initiativ för att möta samhällseliga förväntningar (Jackson & Apostolakou, 2010). I sådana kontexter kan företag också använda hållbarhetsrapportering för att visa ansvarstagande och möta krav på transparens från olika intressenter (Bolognesi et al., 2025). Studier visar att företag i liberala marknadsekonomier behandlar vissa samhällsrelaterade frågor mer explicit i rapporterna, exempelvis frågor som rör anställda och filantropi, eftersom dessa områden i större utsträckning hanteras av företagen själva (Hummel et al., 2024; Matten & Moon, 2008). Detta kan förstås mot bakgrund av att företag i dessa kontexter i högre grad behöver visa hur de arbetar med dessa frågor i relation till olika intressenter.

Samtidigt tenderar rapporterna att vara kortare, innehålla mer standardiserade formuleringar och ha lägre läsbarhet (Hummel et al., 2024). Rapporterna innehåller också återkommande standardiserade uttryck och generella beskrivningar av företagets aktiviteter, samtidigt som informationen ofta är positivt formulerad. Eftersom hållbarhetsrapportering i dessa ekonomier är ett strategiskt affärsbeslut kopplat till företagets rykte snarare än en följd av lagstadgade krav är rapporteringen ett sätt att kommunicera företagets initiativ och bidrag till samhället (Hummel et al., 2024; Matten & Moon, 2008). Forskning indikerar också att det finns en risk för selektiv rapportering i liberala marknadsekonomier, särskilt USA, där hållbarhetsrapporteringen kan representera en bild som inte stämmer överens med företagets faktiska aktiviteter (Hummel et al., 2024). Då rapporteringen drivs av legitimitets- och marknadsmotiv snarare än formell reglering, kan detta få konsekvenser för hanteringen av negativ information. Företag i liberala marknadsekonomiska system har ett större handlingsutrymme att tona ned eller helt utesluta verksamhetens negativa miljömässiga och etiska baksidor.

2.3.2 Koordinerad marknadsekonomi

I koordinerade marknadsekonomier, såsom många länder i Europa, kännetecknas den institutionella kontexten generellt av en högre grad av samordning mellan stat, arbetsmarknadens parter och andra samhällsaktörer (Jackson & Apostolakou, 2010; Matten & Moon, 2008). Företagens ansvar formas därmed i stor utsträckning av lagstiftning, regler och etablerade normer, vilket gör att ansvarstagandet blir en del av de övergripande samhällsstrukturerna (Matten & Moon, 2008). Detta leder till att CSR ofta framträder mer underförstått eller implicit. I sådana kontexter, där intressentinflytande redan är institutionaliserat, är behovet av frivillig och uttalad CSR-kommunikation generellt mindre (Jackson & Apostolakou, 2010).

Forskningen relaterar detta till flera institutionella förhållanden som tillsammans formar hur företags samhällsansvar organiseras. I koordinerade marknadsekonomier tar staten och andra samhällsinstitutioner ett större ansvar för sociala frågor, vilka i stor utsträckning regleras genom lagstiftning (Jackson & Apostolakou, 2010; Matten & Moon, 2008). Detta innebär att företag i högre grad förväntas agera inom de ramar som staten har fastställt och bidra i enlighet med gällande regler och normer, snarare än att själva definiera sitt ansvar genom frivilliga initiativ. Denna beskrivning återkommer även i forskning om finansiering och intressentrelationer. Företagens finansiering är i dessa ekonomier ofta knuten till långsiktiga relationer med investerare och banker, vilket främjar strategier med ett längre tidsperspektiv och större hänsyn till en bredare grupp intressenter (Ioannou & Serafeim, 2012; Matten & Moon, 2008).

Samtidigt beskriver flera studier hur dessa institutionella förutsättningar samspelar med kulturella normer och värderingar. Hummel et al. (2024) och Matten och Moon (2008) framhåller att kollektivistiska värderingar och en hög tillit till staten och representativa organisationer, såsom fackföreningar, bidrar till att hanteringen av samhälls- och arbetsrättsliga frågor i stor utsträckning sker på institutionell nivå (Hummel et al., 2024; Matten & Moon, 2008). Tillsammans pekar dessa studier på att socialt ansvar i koordinerade marknadsekonomier i högre grad integreras i etablerade samhällsstrukturer än i företagens frivilliga initiativ.

Dessa institutionella förhållanden beskrivs också påverka hur företag i koordinerade marknadsekonomier utformar sina hållbarhetsrapporter. CSR-relaterade aktiviteter beskrivs ofta i relation till policyer, regelverk och etablerade standarder och rapporteringen formuleras därför ofta i termer av efterlevnad (Hummel et al., 2024). Detta ligger i linje med Matten och Moons (2008) beskrivningar av implicit CSR, där socialt ansvar är inbäddat i institutionella strukturer. Eftersom många sociala och miljömässiga frågor redan är institutionaliserade genom lagar och normer är utrymmet för att framhäva dessa som ett särskilt åtagande för företaget mer begränsat, vilket återspeglas i hur dessa frågor behandlas i företagens hållbarhetsrapporter. Filantropi ges ofta mindre utrymme, vilket stämmer överens med att finansiering av exempelvis utbildning och kultur i högre grad betraktas som ett offentligt ansvar (Hummel et al., 2024; Matten & Moon, 2008). Hummel et al. (2024) menar att detta

bland annat tar sig uttryck i hållbarhetsrapporter genom att rapporter från företag i koordinerade marknadsekonomier tenderar att i högre grad vara lättlästa, innehålla färre standardiserade formuleringar och mindre positiv ton (Hummel et al., 2024).

2.5 Negativ information i två olika sektorer

2.5.1 Energisektorn

Institutionella förutsättningar utgör emellertid inte den enda kontext som påverkar hållbarhetsrapporteringens utformning. Forskningen indikerar även att sektorstillhörighet kan ha betydelse för hur företag hanterar och kommunicerar negativ information. Beroende på vilken typ av sektor ett företag verkar i, samt graden av offentlig granskning de utsätts för, varierar motiven och strategierna för hur negativ information kommuniceras. Energisektorn, som bland annat omfattar olja, gas, kol och elproduktion, utgör en miljö känslig sektor eftersom verksamheten ofta är förknippad med betydande direkt miljöpåverkan (Alrazi et al., 2016; Hamed et al., 2022). Företagen i miljö känsliga sektorer tenderar enligt tidigare forskning att utveckla mer omfattande hållbarhetsrapportering för att förbättra sitt rykte och hantera ökade krav från konsumenter och andra intressenter (Bolognesi et al., 2025).

Eftersom energisektorns kärnverksamhet är starkt förknippad med globala miljöproblem utsätts sektorn för intensiv offentlig och regulatorisk granskning (Alrazi et al., 2016; Cho et al., 2015). För att hantera denna granskning och de motstridiga krav som ställs av olika intressenter, tillämpar energibolag avancerade strategier för att presentera en idealiserad bild av företaget och för att dölja negativa delar av företagets prestation (Talbot & Boiral, 2018). Forskning visar att företag inom olje- och gasindustrin ofta skapar organisatoriska fasader som inte nödvändigtvis speglar den faktiska verksamheten. Företagen presenterar en rationell fasad gentemot marknaden som betonar lönsamhet och fossil utvinning. Parallellt nedtonas verksamhetens negativa konsekvenser genom en progressiv- och en ryktesfasad, där begränsade framtida investeringar i förnybar energi lyfts fram för att möta samhällsliga förväntningar (Cho et al., 2015). Forskningen visar dessutom att företag i miljö känsliga sektorer tenderar att rapportera mer explicit om frågor kopplade till miljöskydd, medan andra hållbarhetsområden såsom arbetsförhållanden och samhällslig påverkan ofta behandlas mer implicit. Detta förklaras av att företag med stor miljöpåverkan utsätts för ett starkare intressenttryck och därför har särskilda incitament att synligt kommunicera miljörelaterade initiativ (Hummel et al., 2024).

Ett återkommande tema i studier av energibolags hållbarhetsrapporter är mörkläggningen av allvarliga negativa händelser och bristande objektivitet. Företag använder strategiska utelämnanden och siffermanipulation för att göra utsläppsdata komplex och svårjämförlig. Vidare använder de sig av neutraliseringstekniker där de minimerar betydelsen av oredovisade utsläpp samt framför ursäkter och tomma löften om framtida förbättringar för att rättfärdiga deras brister (Talbot & Boiral, 2018). Även nyare forskning presenterar strategier där företag inom kontroversiella branscher såsom exempelvis olja och kol förblindar, förvränger eller anpassar rapporteringen. Bolagen tvingas ibland erkänna den skada deras

produkter orsakar, men tillhandahåller då missvisande och ofta ineffektiva lösningar för att legitimera fortsatt fossilutvinning (Marshall et al., 2023).

Utöver energisektorns miljöpåverkan påverkas omfattningen och karaktären av hållbarhetsrapportering även av institutionella faktorer. Forskning visar exempelvis att energisektorns miljörapportering inte nödvändigtvis speglar företagens faktiska miljöprestation, utan i hög grad formas av de sociala normer och regleringssystem som råder i det land där företagen verkar (Alrazi et al., 2016).

2.5.2 Finanssektorn

I kontrast till den miljö känsliga energisektorn kännetecknas finanssektorn av medel- till låg miljöpåverkan (Jackson & Apostolakou, 2010). Eftersom bankernas egen operativa verksamhet inte orsakar några större direkta miljöutsläpp har de historiskt sett betraktat sig själva som verksamma i en miljövänslig bransch, vilket har bidragit till att de generellt sett varit långsammare med att svara på hållbarhetsutmaningar. Banker har dock stark indirekt påverkan genom sin utlåning och investeringsbeslut. Om en bank finansierar låntagare eller projekt som skadar miljö eller samhälle kan det skada bankens egna anseende (Moufty et al., 2024). I spåren av den globala finanskrisen har finanssektorns legitimitet dessutom ifrågasatts kraftigt, vilket har gjort hållbarhetsrapportering till ett verktyg för att försöka återuppbygga allmänhetens förtroende (Sethi et al., 2017).

När det gäller hanteringen av negativ information framträder mönster av selektiv rapportering. Hahn och Lülfs (2014) visar att medan företag inom miljö känsliga sektorer redovisar ett jämförelsevis stort antal negativa aspekter, rapporterar finansiella tjänsteleverantörer betydligt färre sådana händelser i sina hållbarhetsrapporter. Enligt författarna kan detta bero på att finanssektorn i grunden är mindre benägen att drabbas av direkta negativa händelser, men också på att de är mindre proaktiva i sitt rapporteringsbeteende eftersom de inte har befunnit sig under konstant offentlig övervakning under en lika lång tidsperiod vad gäller miljöpåverkan. Denna tendens att undvika känsliga ämnen bekräftas av Sethi et al. (2017), som belyser att finansinstitut konsekvent missar möjligheten att rapportera kring de mest kritiska negativa riskområdena för just deras specifika verksamhet, i stället styrs rapporterna ofta mot positiv kontroversiell information.

Den nationella och institutionella kontexten har också betydelse för hur finanssektorn utformar hållbarhetsrapportering. Studier visar att banker i länder med starkt skydd för aktieägarrättigheter tenderar att engagera sig mindre i CSR-aktiviteter, eftersom trycket på finansiell avkastning kan tränga undan ansvaret gentemot andra intressenter (Chih et al., 2010). Samtidigt visar Chih et al. (2010) att en starkare institutionell miljö och bredare rättstillämpning kan bidra till att finansföretag i större utsträckning engagerar sig i CSR-arbete. Institutionella förhållanden kan därmed påverka både omfattningen och inriktningen på finansföretagens hållbarhetsrapportering. Moufty et al. (2024) visar exempelvis att europeiska finansföretag i högre utsträckning rapporterar om sin direkta miljöpåverkan och indirekta sociala påverkan. Amerikanska företag uppvisar däremot inget tydligt

rapporteringsövertag, utan presterar som bäst på en likvärdig nivå när det gäller rapportering om verksamhetens direkta sociala avtryck och tjänsternas indirekta miljöeffekter.

2.6 Analysmodell

Negativ information i hållbarhetsrapporter analyseras genom en modell som relaterar rapporteringen till både marknadsekonomiska perspektiv och sektorspecifika förutsättningar. Tidigare forskning visar att företag verkar i ett sammanhang där nationella samhälleliga strukturer, normer och regler påverkar hur hållbarhetsrelaterad information kommuniceras (Baldini et al., 2018; Hummel et al., 2024). Samtidigt kan rapportering användas av företag för att hantera externa krav och upprätthålla acceptans från samhället (Deegan, 2002). Utifrån studiens legitimitets- och institutionella perspektiv förstås kvaliteten på negativ information som ett uttryck för hur företag hanterar och kommunicerar hållbarhetsrelaterade utmaningar inom ramen för de institutionella förutsättningar som präglar deras verksamhet.

Den marknadsekonomiska dimensionen analyseras genom en jämförelse mellan liberala och koordinerade marknadsekonomier, vilka skiljer sig i fråga om reglering, statens roll och hur företags samhällsansvar organiseras (Matten & Moon, 2008). Sektordimensionen analyseras genom en jämförelse mellan energisektorn och finanssektorn, för att undersöka hur sektorspecifika förutsättningar påverkar rapporteringen av negativ information. Dessa sektorer skiljer sig åt i grad av miljöpåverkan, offentlig granskning och vilka hållbarhetsrelaterade risker som är mest framträdande (Bolognesi et al., 2025; Jackson & Apostolakou, 2010; Talbot & Boiral, 2018). Kombinationen av de två dimensionerna resulterar i fyra kontexter, vilka utgörs av finanssektorn i liberala marknadsekonomier, energisektorn i liberala marknadsekonomier, finanssektorn i koordinerade marknadsekonomier samt energisektorn i koordinerade marknadsekonomier.

Utifrån den teoretiska referensramen görs två huvudsakliga antaganden i studien. Det första antagandet är att kvaliteten på negativ information antas vara högre i koordinerade än liberala marknadsekonomier. Detta grundar sig i att företag i koordinerade marknadsekonomier verkar under starkare formellt och informellt institutionellt tryck (Baldini et al., 2018; Matten & Moon, 2008). Starkare institutionellt tryck antas skapa större krav på trovärdig och legitim kommunikation av negativ information, vilket förväntas kunna bidra till högre kvalitet i rapporteringen. Det andra antagandet är att kvaliteten på negativ information antas vara högre i energisektorn än i finanssektorn. Energisektorn är miljö känslig och har en direkt påverkan på miljön, vilket medför högre offentlig och regulatorisk granskning. Forskning visar att sådana företag tenderar att rapportera mer omfattande och detaljerad hållbarhetsinformation (Alrazi et al., 2016; Bolognesi et al., 2025; Cho et al., 2015). Finanssektorn har en mer indirekt påverkan, vilket historiskt har resulterat i ett lägre yttre tryck och en mindre utvecklad rapportering (Hahn & Lülfs, 2014).

Eftersom företag antas påverkas av både den marknadsekonomiska kontexten och de sektorspecifika förutsättningar de verkar inom, förväntas kvaliteten på negativ information variera mellan de fyra kontexterna. De två huvudsakliga antagandena bryts därför ned i fyra

antaganden om kvaliteten på negativ information i de fyra kontexterna, vilka illustreras i analysmodellen (Figur 1).

Figur 1. Analys av kvaliteten på negativ information i fyra olika kontexter

Marknadsekonomier	Liberal	Kvaliteten på negativ information förväntas vara låg i finansföretag inom liberala marknadsekonomier.	Kvaliteten på negativ information förväntas vara relativt låg i energiföretag inom liberala marknadsekonomier.
	Koordinerad	Kvaliteten på negativ information förväntas vara relativt låg i finansföretag inom koordinerade marknadsekonomier.	Kvaliteten på negativ information förväntas vara hög i energiföretag inom koordinerade marknadsekonomier.
		Finans	Energi
		Sektorer	

3. Metod

3.1 Litteratursökning

För att identifiera forskning om hållbarhetsrapportering av negativ information genomfördes litteratursökningar i vetenskapliga databaser. Den huvudsakliga databasen var Web of Science, en databas inom bland annat redovisning, hållbarhetsrapportering och företagsekonomi. Sökningen genomfördes genom olika kombinationer av nyckelord. Sökorden inkluderade “sustainability reporting”, “CSR disclosure”, “ESG disclosure” och “disclosure quality”. Dessa kombinerades med begrepp kopplade till marknadsekonomiska system, såsom “liberal market economy” och “coordinated market economy”, samt begrepp relaterade till studiens sektorperspektiv, såsom “energy sector”, “financial industry” och “banking sector”. För att avgränsa sökningen till studiens fokus på negativ information användes även sökord såsom “negative incidents”, “greenwashing”, “selective disclosure”, “negative effects” och “negative information”. Vidare användes sökord såsom “legitimacy theory” och “institutional theory” i kombination med sökord relaterade till hållbarhetsrapportering för att identifiera studier som behandlade dessa teoretiska perspektiv.

Urvalet begränsades till peer-review-granskade vetenskapliga artiklar, främst inom redovisning, hållbarhet och företagsekonomi. I urvalet ingick huvudsakligen artiklar publicerade i tidskrifter rankade 3 eller högre enligt Academic Journal Guide (AJG), vilken publiceras av Chartered Association of Business Schools (Chartered Association of Business Schools, 2024). Guiden tillhandahåller tidskriftsrankningar som baseras på kollegial granskning samt redaktionella och expertmässiga bedömningar. Flera av de inkluderade artiklarna var publicerade i internationella peer-review-granskade tidskrifter inom redovisning och hållbarhetsforskning, såsom Accounting, Auditing & Accountability Journal, Critical Perspectives on Accounting, Journal of Business Ethics och Accounting, Organizations & Society.

En annan aspekt som beaktades i urvalet var citeringsgrad. Flera av de artiklar som användes i studien var välciterade, exempelvis Suchman (1995) samt DiMaggio och Powell (1983). Dessa studier bidrog med teoretiska ramverk såsom legitimitetsteori och institutionell teori, vilka ofta används för att förklara varför företag rapporterar hållbarhetsinformation och hur rapporteringspraxis utvecklas inom organisatoriska fält (Del Gesso & Lodhi, 2025).

Inledningsvis granskades artiklarnas titlar och sammanfattningar för att avgöra om de behandlade studiens forskningsområde. Därefter genomfördes en mer ingående genomgång av de artiklar som behandlade studiens fokus på hållbarhetsrapportering. Även referenslistor i de inkluderade artiklarna användes för att identifiera ytterligare litteratur. Detta genomfördes eftersom forskning om negativ information i hållbarhetsrapporter ofta behandlas indirekt och därför kan vara svår att identifiera enbart genom databassökningar. Genom denna process identifierades ett antal artiklar som behandlade kvalitet i hållbarhetsrapportering samt rapportering av negativ information, exempelvis Helfaya et al. (2019) och Hahn och Lülfs (2014). Vidare inkluderades forskning som belyste olika marknadsekonomiska perspektiv,

såsom Matten och Moon (2008) och Jackson och Apostolakou (2010). Även studier som behandlade sektorspecifika skillnader i hållbarhetsrapportering inkluderades, exempelvis Alrazi et al. (2016) och Moufty et al. (2024), för att belysa hur rapporteringen av negativ information kunde variera mellan energi- och finanssektorn inom de två marknadsekonomiska kontexter som studien analyserade.

Studien utgick i huvudsak från artiklar publicerade i akademiska tidskrifter, vilket innebar att andra typer av källor, såsom publikationer från branschorganisationer, i mindre utsträckning användes. Detta val gjordes för att basera litteraturgenomgången på vetenskapligt granskad forskning. Utöver vetenskapliga artiklar inkluderades även böcker inom forskningsmetodik för att beskriva övergripande metodprinciper relaterade till kvalitativ forskning, dokumentstudier och innehållsanalys samt för att förankra studiens forskningsdesign och analytiska tillvägagångssätt i metodologisk forskning.

3.2 Metodansats

Studien genomfördes med en kvalitativ metodansats och utgick från en deduktiv forskningsansats, vilket innebar att studien huvudsakligen tog sin utgångspunkt i tidigare utvecklade teorier inom forskningsområdet (Braun & Clarke, 2013; Bryman & Bell, 2017). Den typ av kunskap som eftersträvades rörde hur negativ information framträdde i företags hållbarhetsrapportering och vilken kvalitet denna information hade, vilket förutsatte en undersökning av hur negativ information uttrycktes i rapporteringens text. Analysen av kvaliteten på negativ information handlade därmed om hur informationen uttrycktes och vilken form den antog i rapporteringen. Den kvalitativa ansatsen motiverades därmed av att analysen krävde en nära genomgång av företagens egna formuleringar för att identifiera skillnader och mönster, snarare än en registrering av om negativ information förekom eller inte. Detta kan kopplas till Aspers och Corte (2019), som beskriver kvalitativ forskning som en process där forskaren kommer nära det studerade fenomenet och utvecklar förståelse genom att göra analytiska distinktioner i materialet.

Studien utgick från ett synsätt där hållbarhetsrapporter betraktades som organisationskommunikation genom vilken företag kommunicerade sin verksamhets hållbarhetsrelaterade påverkan. Negativ information betraktades därför som något som framträdde genom hur företag valde att framställa olika aspekter av verksamheten i rapporternas text. I linje med Braun och Clarke (2013) analyserades rapporteringen därför som text där organisationer beskrev negativ information genom specifika sätt att redogöra för händelser, risker och resultat. Metodvalet inspirerades även av Hahn och Lülfs (2014), som genomförde en kvalitativ innehållsanalys av hållbarhetsrapporter för att undersöka hur företag rapporterade negativa miljömässiga och sociala aspekter. Denna studie följde en liknande övergripande forskningsdesign genom att också analysera hållbarhetsrapporter som textmaterial och fokusera på negativ hållbarhetsrelaterad information. Skillnaden var att Hahn och Lülfs (2014) analyserade legitimeringsstrategier, medan denna studie analyserade kvaliteten på den negativa informationen. Kopplingen till deras studie låg därför främst i

valet av empiriskt material, fokus på negativ information och användningen av kvalitativ innehållsanalys som metod för att analysera hur informationen uttrycktes i rapporteringen.

3.3 Urval

Urvalet av undersökningsenheter genomfördes genom ett målstyrt urval där företag valdes ut strategiskt utifrån ett antal inkluderings- och exkluderingskriterier (Braun & Clarke, 2013; Bryman & Bell, 2017). Braun och Clarke (2013) beskriver målstyrt urval som ett tillvägagångssätt där datamaterial väljs utifrån en bedömning om att det kan bidra med informationsrika data i relation till studiens forskningsfrågor. I denna studie innebar det att företag valdes ut vars hållbarhetsrapporter kunde innehålla negativ information. Ett sådant urval innebär samtidigt att forskaren gör en bedömning av vilka datakällor som bedöms vara mest relevanta (Braun & Clarke, 2013). För att göra urvalsprocessen mer transparent definierades därför tydliga kriterier för vilka företag och rapporter som kunde ingå i studien.

Eftersom studien fokuserade på att jämföra kvaliteten på negativ information mellan energi- och finanssektorn samt mellan liberala och koordinerade marknadsekonomier, utgjorde dessa kontexter en del av studiens analytiska avgränsning. Urvalsprocessen avsåg därför vilka företag inom respektive sektor och marknadsekonomiska kontext som skulle inkluderas i det empiriska materialet. Liberala marknadsekonomier representerades av företag verksamma i USA, medan företag i koordinerade marknadsekonomier representerades av företag verksamma i Europa i enlighet med klassificeringar inom forskningen om institutionella ekonomiska system (Favotto et al., 2016; Jackson & Apostolakou, 2010).

För att identifiera företag användes Fortune 500 och Fortune 500 Europe som urvalsram (Fortune, 2025a; Fortune, 2025b). Dessa listor rankar företag baserat på omsättning för räkenskapsåret 2024 och gav en systematisk översikt över de 500 största företagen i USA och Europa. Valet att fokusera på stora företag motiverades av att sådana företag ofta publicerar hållbarhetsrapporter och mer omfattande rapporter, vilket innebär ett större empiriskt underlag för analysen av negativ information. Anledningen till att de två separata listorna, Fortune 500 och Fortune 500 Europe, användes parallellt var för att möjliggöra att ett tillräckligt stort antal sektorspecifika företag från båda marknadsekonomierna kunde identifieras.

Urvalet från listorna baserades sedan på ett antal kriterier. För det första identifierades endast företag inom de två studerade sektorerna i respektive marknadsekonomi. Från Fortune 500 Europe exkluderades företag från europeiska länder som inte klassificerades som koordinerade marknadsekonomier enligt tidigare forskning (Favotto et al., 2016; Jackson & Apostolakou, 2010). För det andra inkluderades endast företag som publicerade en separat hållbarhetsrapport eller en integrerad års- och hållbarhetsrapport. För det tredje krävdes att rapporterna var offentligt tillgängliga via företagens webbplatser. För det fjärde begränsades materialet till räkenskapsåret 2024 för att öka jämförbarheten mellan företagens rapportering och minska risken att skillnader i rapporteringen berodde på förändringar över tid. Endast rapporter som var publicerade på engelska inkluderades i analysen.

Urvalet begränsades slutligen till de 20 största företagen inom energisektorn samt de 20 största företagen inom bank- och finanssektorn inom respektive marknadsekonomi som uppfyllde de ovan angivna inklusionskriterierna. Detta resulterade i ett totalt urval om 80 företag.

3.4 Datainsamlingsmetod och datainsamling

Bryman och Bell (2017) beskriver organisationsdokument, såsom officiella rapporter och publikationer, som en datakälla för att undersöka den ståndpunkt ett företag vill förmedla i sin officiella kommunikation. Vidare definierar Bowen (2009) dokumentanalys som ett systematiskt tillvägagångssätt där dokument granskas och tolkas för att skapa mening, förståelse och empirisk kunskap. Denna studie genomfördes som en dokumentstudie, där datainsamlingen bestod av att identifiera och samla in företagens hållbarhetsrapporter. Valet av hållbarhetsrapporter som empiriskt material motiverades av att de utgjorde dokument där företag redovisade sitt arbete med miljömässiga och sociala frågor, och där företagens egna formuleringar av deras hållbarhetspåverkan kunde analyseras i sin ursprungliga form.

Den praktiska datainsamlingen inleddes med att de 80 utvalda företagens hållbarhetsrapporter, avseende rapporteringsåret 2024, söktes upp och laddades ned. Rapporterna samlades in manuellt via företagens officiella webbplatser, där dokumenten vanligtvis återfanns under avsnitt relaterade till hållbarhet eller rapporter. I de fall företaget publicerade en separat hållbarhetsrapport laddades denna ner i sin helhet. Om företaget i stället publicerade en integrerad års- och hållbarhetsrapport, avgränsades insamlingen till de specifika avsnitt och kapitel som behandlade hållbarhetsrelaterad information. Detta tillvägagångssätt tillämpades konsekvent för att möjliggöra insamling av data från samtliga företag, oavsett deras specifika rapporteringsformat. Samtliga 80 rapporter sparades därefter i digitalt format i en gemensam dokumentmapp för att möjliggöra en systematisk genomgång.

Eftersom hållbarhetsrapporterna utgjorde omfattande dokument användes en strukturerad process för datareduktion för att sortera ut det material som skulle analyseras (Bryman & Bell, 2017). Datainsamlingens nästa steg bestod därför av en manuell textsökning i de digitala dokumenten för att lokalisera de avsnitt som studien avsåg att undersöka. Sökningen avgränsades huvudsakligen till de avsnitt i rapporterna som behandlade anställdas hälsa och säkerhet samt föroreningar. Dessa områden valdes dels eftersom tidigare forskning har behandlat hälsofarliga substanser och bristande personalbehandling som negativa aspekter, dels eftersom senare forskning behandlar mänskligt kapital och föroreningar som separata kategorier i analyser av hållbarhetsinformation (Hahn & Lülfs, 2014; Hummel et al., 2024; Lin et al., 2024; Reimsbach & Hahn, 2015).

Inom ramen för denna studie definierades arbetsmiljö relativt brett och inkluderade information som rörde anställdas fysiska och psykiska arbetsmiljö, hälsa samt säkerhet på arbetsplatsen (Ioannou & Serafeim, 2012). Kategorin föroreningar omfattade i sin tur utsläpp, spill och annan negativ miljöpåverkan (Hahn & Lülfs, 2014; Ioannou & Serafeim, 2012). Koldioxidutsläpp inkluderades inte i analysen. Detta motiverades av att klimatförändringar

och växthusgaser i redovisningsforskning vanligtvis behandlas som ett eget område i separata klimat- och utsläppsavsnitt i hållbarhetsrapporterna och därmed inte ingick i de analyserade föroreningsavsnitten. Då studien avgränsades till miljömässiga och sociala hållbarhetsaspekter, innebar detta att generell governance-relaterad information, såsom övergripande policybeskrivningar, inte inkluderades i analysen såvida den inte förekom i direkt anslutning till negativ information. Denna avgränsning hade delvis stöd i tidigare forskning, där governance-delen i vissa fall exkluderas med hänvisning till att den överlappar med traditionell bolagsstyrning och därmed kan ha en annan karaktär än miljömässiga och sociala frågor (Liang & Renneboog, 2017; Lin et al., 2024).

I de analyserade avsnitten rörande föroreningar och arbetsmiljö identifierades och isolerades text som innehöll negativ information. Med utgångspunkt i studiens teoretiska referensram identifierades negativ information i detta skede som upplysningar om företagets verksamhet som kunde indikera negativa effekter, risker eller bristande målluppfyllelse i relation till hållbarhet. Detta tillvägagångssätt låg i linje med tidigare forskning som definierar negativ information utifrån den skada verksamheten orsakar den fysiska miljön eller människors hälsa och välfärd, samt organisationers inblandning i miljömässiga eller sociala kontroverser (Hahn & Lülfs, 2014; Marshall et al., 2023; Roszkowska-Menkes et al., 2024). De textavsnitt som valdes ut sammanställdes därefter i ett dokument. Dessa sammanställningar av negativ information utgjorde därmed den slutliga och avgränsade datamängd som därefter kodades och analyserades.

3.5 Dataanalys

Analysen av det insamlade empiriska materialet genomfördes genom en kvalitativ innehållsanalys. Denna metod valdes för att analysera textbaserade dokument och identifiera bakomliggande teman. Metoden användes för att undersöka hur organisationer kommunicerade och representerade olika fenomen i sina skriftliga rapporter (Braun & Clarke, 2013). I denna studie användes metoden för att analysera hur negativ information uttrycktes i hållbarhetsrapporterna utifrån de kvalitetsdimensioner som definierades i studien.

I enlighet med studiens deduktiva ansats utgick analysen från den teoretiska referensramen. Detta följde Elo och Kyngäs (2008), som beskriver deduktiv innehållsanalys som ett tillvägagångssätt där analysstrukturen utgår från tidigare kunskap och där materialet kodas utifrån förutbestämda kategorier. För att göra det teoretiska huvudbegreppet kvalitet analytiskt användbart översattes det till ett kodschema, vilket presenteras i Tabell 1. Kodschemat strukturerades utifrån tre övergripande dimensioner: typ av information, användbarhet och trovärdighet. Dessa dimensioner identifierades i tidigare forskning om kvalitet i hållbarhetsrapportering och användes för att analysera hur negativ information uttrycktes, hur användbar den var och i vilken utsträckning rapporteringen framstog som trovärdig.

Den första dimensionen avsåg vilken typ av negativ information som förekom när företag beskrev negativa aspekter. Tidigare forskning indikerade att hållbarhetsrapportering kan

skilja sig åt beroende på om informationen beskriver faktiska händelser eller framtida ambitioner (Helfaya et al., 2019). Koderna bakåtblickande tilldelades de textavsnitt som beskrev faktiska händelser, resultat eller utfall under rapporteringsperioden. Koderna framåtblickande applicerades när den negativa informationen i stället beskrev framtida mål, planer eller åtgärder.

Den andra dimensionen avsåg informationens användbarhet, vilket i denna studie avsåg hur tydligt och informativt den negativa informationen var utformad. För att analysera begreppet användbarhet delades det upp i tre kodningskategorier, vilka utgick från de definitioner som presenterats i den teoretiska referensramen. Därmed analyserades hur den negativa informationen var utformad utifrån följande aspekter: vag kontra konkret formulering, kvalitativ kontra kvantitativ information samt läsbarhet (se t.ex. Michelin et al., 2015; Roszkowska-Menkes et al., 2024; Stuart et al., 2022; Zahller et al., 2015). Kodningen av kategorin genomfördes genom att granska detaljrikedom och precision i texten. Ett avsnitt tilldelades koden vag om den negativa aspekten beskrevs på ett övergripande, otydligt eller ofullständigt sätt. Om textavsnittet i stället innehöll tydliga och specifika detaljer, konsekvenser och vidtagna åtgärder kodades det som konkret.

Vidare granskades informationens uttrycksform för att avgöra om företagen använde kvantitativa mått eller enbart text. Textavsnitt där den negativa informationen enbart utgjordes av narrativ och deskriptiv text tilldelades koden kvalitativ. Om den negativa informationen i stället utgjordes av, eller tydligt understöddes av sifferbaserade uppgifter och mätetal kodades informationen som kvantitativ. Denna kodning användes för att analysera om företagen redovisade jämförbara mått eller enbart text, vilket enligt tidigare forskning tenderar att minska transparensen kring den negativa informationen (Boiral, 2013; Michelin et al., 2015; Roszkowska-Menkes et al., 2024).

Den sista kategorin avsåg rapporternas läsbarhet, vilket handlade om hur tydligt och begripligt den negativa informationen var formulerad i rapporterna. I stället för en manuell och subjektiv tolkning av språkbruket, användes mätverktyget Gunning Fog Index för att koda läsbarheten (Li, 2008). Detta index valdes eftersom det inom tidigare forskning har använts som ett mått för att utvärdera läsbarheten i företagsrapporter, däribland hållbarhetsrapporter (Hummel et al., 2024; Li, 2008). Gunning Fog Index beräknar textens språkliga komplexitet som en funktion av den genomsnittliga meningslängden och andelen komplexa ord, vilket definieras som ord med tre eller fler stavelser (Li, 2008). Det framräknade indexvärdet indikerar hur många års formell utbildning som krävs för att kunna förstå texten vid en första genomläsning (Hummel et al., 2024; Li, 2008). Li (2008) användes därmed som stöd för valet av Gunning Fog Index och för att förstå vad indexvärdet indikerar, men de läsbarhetsnivåer som definierats av Li (2008) användes inte som kodningskategorier i analysen. Eftersom studiens övriga kodningskategorier utformades dikotomt delades läsbarheten i stället in i två övergripande koder. Textavsnitt med ett indexvärde under 14 kodades som lättlästa, medan textavsnitt med ett indexvärde på 14 eller högre kodades som svårlästa. Gränsen vid 14 användes eftersom värden från 14 och uppåt enligt tidigare forskning indikerar en mer svårläst text, medan värden under 14 indikerar en mer

lättillgänglig läsbarhetsnivå (Li, 2008). Läsbarhetsbedömningen genomfördes endast på löpande textavsnitt och inte på tabeller som presenterades i rapporterna, eftersom Gunning Fog Index är utformat för analys av sammanhängande text.

Den tredje och sista dimensionen avsåg rapporteringens trovärdighet. I tidigare forskning har extern granskning framhållits som en indikator för rapporteringens trovärdighet (Stuart et al., 2022). I denna studie konkretiserades dimensionen genom att identifiera huruvida företagens hållbarhetsrapporter omfattades av extern granskning av en oberoende tredje part.

Rapporterna genomsöktes efter ett formellt uttalande eller en revisionsberättelse från en extern granskare och i de fall detta identifierades klassificerades rapporten som externt granskad. Genom denna indikator identifierades om rapporteringen hade genomgått extern verifiering.

Kodschemat baserades på tidigare forskning om kvalitet i hållbarhetsrapportering och negativ information. Koderna utvecklades därmed med utgångspunkt i tidigare studier. Vilka studier som låg till grund för respektive kodningskategori redovisas i referenskolumnen i Tabell 1.

Tabell 1. Kodschema för analys av negativ information

Dimension	Kategori	Beskrivning	Referenser
Typ av information	Bakåtblickande	Negativ information som beskriver faktiska händelser eller resultat under rapporteringsperioden.	Helfaya et al. (2019)
	Framåtblickande	Negativ information som beskriver framtida planer, mål eller åtgärder.	Comyns et al. (2013), Helfaya et al. (2019)
Användbarhet	Vag formulering	Negativ information uttrycks i övergripande eller otydliga termer utan konkreta detaljer.	Roszkowska-Menkes et al. (2024), Stuart et al. (2022)
	Konkret formulering	Negativ information beskrivs specifikt med tydliga detaljer om händelser, konsekvenser och åtgärder.	Lin et al. (2024), Roszkowska-Menkes et al. (2024), Stuart et al. (2022)
	Kvalitativ information	Negativ information presenteras i narrativ form utan numeriska mått.	Boiral (2013), Helfaya et al. (2019), Michelon et al. (2015), Roszkowska-Menkes et al. (2024), Zahller et al. (2015)
	Kvantitativ information	Negativ information presenteras genom numeriska indikatorer eller mätbara värden.	Hahn & Lülfs (2014), Stuart et al. (2022), Zahller et al. (2015)
	Lättläst	Negativ information med ett Gunning Fog Index under 14.	Hummel et al. (2024), Li (2008)
	Svårläst	Negativ information med ett Gunning Fog Index på 14 eller högre.	Hummel et al. (2024), Li (2008)
Trovärdighet	Extern granskning	Rapporten innehåller ett uttalande från en oberoende tredje part som verifierar rapporteringen.	Boiral (2013), Helfaya et al. (2019), Michelon et al. (2015), Roszkowska-Menkes et al. (2024), Stuart et al. (2022)
	Ej extern granskning	Rapporten innehåller inte ett uttalande från en oberoende tredje part som verifierar rapporteringen.	Boiral (2013), Helfaya et al. (2019), Michelon et al. (2015), Roszkowska-Menkes et al. (2024), Stuart et al. (2022)

För att utvärdera kodschemats tillförlitlighet och huruvida de analytiska kategorierna fungerade i praktiken, inleddes dataanalysen med en pilotstudie i form av en testkodning. Koderna testades därmed först på ett mindre urval av de nedladdade hållbarhetsrapporterna, vilken användes för att granska kodningsreglernas tydlighet, diskussion av eventuella tolkningsskillnader samt skapa ökad samstämmighet i kodningen innan den fullständiga kodningen genomfördes (Duriau et al., 2007).

Den efterföljande dataanalysen genomfördes i tre steg. Det första analytiska steget bestod av att noggrant läsa igenom det avgränsade datamaterialet för att skapa en förståelse för innehållet och identifiera de avsnitt som omfattades av studiens avgränsning. I de sammanställda dokumenten identifierades de textavsnitt där negativ information uttrycktes. Dessa textavsnitt avgränsades till upplysningar om företagets verksamhet som indikerade negativa effekter, risker eller bristande måluppfyllelse. I nästa steg genomfördes kodningen, vilket innebär att det framtagna kodschemat systematiskt applicerades på de identifierade textavsnitten. Varje textpassage bröts ner och kategoriserades utifrån dimensionerna typ av information, användbarhet och trovärdighet och dimensionernas underkategorier. Genom denna process reducerades den stora mängden text till mer hanterbara analytiska enheter.

Som ett komplement till kodschemat fördes kontinuerliga anteckningar under genomläsningen av rapporterna. Syftet var att löpande dokumentera observationer och reflektioner som framträdde i datamaterialet. Anteckningarna omfattade exempelvis hur den negativa informationen framställdes språkligt, hur rapporteringen riktades mot olika intressenter, förekomsten av positiva formuleringar samt användningen av policybeskrivningar i anslutning till negativa händelser. Inom kvalitativ forskning utgör ett sådant reflexivt anteckningsarbete ett tillvägagångssätt för att synliggöra nyanser och underliggande budskap som riskerar att gå förlorade i kodningen (Braun & Clarke, 2013; Bryman & Bell, 2017)

Efter att kodningen av samtliga 80 rapporter hade genomförts, övergick analysen från att granska enskilda textavsnitt till att identifiera och tolka övergripande mönster i det sammanställda datamaterialet. Genom att studera och jämföra hur koderna fördelade sig kunde variationer i kvaliteten på negativ information analyseras. I detta avslutande steg analyserades hur företag inom energi- respektive finanssektorn, samt i liberala och koordinerade marknadsekonomier, kommunicerade negativ hållbarhetsinformation.

3.6 Trovärdighet och äkthet

Eftersom denna studie antog en kvalitativ metodansats utvärderades studiens vetenskapliga kvalitet utifrån begreppen trovärdighet och äkthet, vilka inom kvalitativ forskning rekommenderas som alternativ till de kvantitativa begreppen validitet och reliabilitet. Trovärdighetsbegreppet innefattar fyra delkriterier: tillförlitlighet, överförbarhet, pålitlighet och konfirmering (Bryman & Bell, 2017; Lincoln & Guba, 1985).

Kodschemat utvecklades deduktivt utifrån tidigare forskning som ett led i arbetet med studiens tillförlitlighet (Bryman & Bell, 2017; Lincoln & Guba, 1985). Det teoretiska begreppet kvalitet konkretiserades därtill i analytiska dimensioner som användes i kodningen i syfte att minska risken för godtyckliga tolkningar. I fråga om överförbarhet beskrevs studiens kontext genom skillnader mellan liberala och koordinerade marknadsekonomier samt förutsättningarna inom energi- och finanssektorn, för att ge läsaren möjlighet att bedöma resultatens tillämpbarhet i andra sammanhang (Braun & Clarke, 2013; Bryman & Bell, 2017). Studiens pålitlighet, som rör frågan om huruvida resultaten skulle bli desamma

om studien upprepades, beaktades genom att forskningsprocessen dokumenterades. Vidare tillämpades kodschemat konsekvent och det kodade materialet samt analysanteckningar sparades för att dokumentera hur analysen genomfördes och möjliggöra extern granskning (Bryman & Bell, 2017; Lincoln & Guba, 1985). Slutligen beaktades studiens konfirmering, som innebär att forskarna ska ha agerat i god tro och inte medvetet låtit personliga värderingar eller teoretiska preferenser styra studiens utfall (Bryman & Bell, 2017; Lincoln & Guba, 1985). Eftersom kvalitativ analys innebär tolkning beaktades att forskarnas förförståelse kunde påverka hur den negativa informationen analyserades (Braun & Clarke, 2013). För att hantera detta användes den fördefinierade analysmodellen och de explicita tolkningsreglerna under analysarbetet.

Eftersom studien baserades på befintliga dokument utvärderades materialets kvalitet även utifrån fyra kvalitetskriterier för dokumentforskning: autenticitet, trovärdighet, representativitet och meningsfullhet (Bryman & Bell, 2017). Autenticitet avser att materialet ska vara äkta och av otvetydigt ursprung (Bryman & Bell, 2017). För att minska risken för att analysera bearbetade eller sekundära versioner av dokumenten laddades samtliga hållbarhetsrapporter ned i sin helhet direkt från respektive företags officiella webbplats. Trovärdigheten inom dokumentstudier berör frågan om huruvida materialet är fritt från felaktigheter och förvrängningar (Bryman & Bell, 2017). Representativitet avser att materialet ska vara typiskt för den kategori det tillhör (Bryman & Bell, 2017). Detta beaktades genom att urvalet baserades på Fortune-listor, vilket ökade förutsättningarna för att de utvalda hållbarhetsrapporterna var representativa för hur de största aktörerna inom energi- respektive finanssektorn utformar sin kommunikation. Meningsfullhet avser huruvida dokumenten är tydliga och begripliga (Bryman & Bell, 2017). Eftersom företagens hållbarhetsrapporter är officiella publikationer utformade för externa intressenter relaterades kriteriet meningsfullhet till dokumentens funktion att kommunicera information till externa mottagare.

3.7 Etiska överväganden

Studien vägledades av de fyra grundläggande forskningsetiska principerna om tillförlitlighet, ärlighet, respekt och ansvar (Åkerman & Vetenskapsrådet, 2024). Eftersom studiens datamaterial bestod av offentligt publicerade hållbarhetsrapporter aktualiserades dock de etiska övervägandena annorlunda än vid interaktiva kvalitativa studier med mänskliga respondenter. Det grundläggande individskyddskravet och dess principer om information, samtycke, konfidentialitet och nyttjande syftar främst till att skydda enskilda individer från skada (Bryman & Bell, 2017; Vetenskapsrådet, 2002). I denna studie utgjordes analysenheterna av företag och materialet bestod av dokument som företagen hade publicerat i syfte att granskas av intressenter. Studien baserades därmed på offentligt tillgängligt material, vilket innebar att företagen varken studerades under falska förespeglingar eller utsattes för integritetsintrång.

Trots att de analyserade hållbarhetsrapporterna var offentligt tillgängligt material, gjordes valet att anonymisera företagen. Detta beslut fattades primärt av analytiska och

metodologiska skäl, snarare än av strikta anonymitetskrav. Företagen anonymiserades och kodades utifrån marknadsekonomisk kontext och sektor. LF avser finansföretag i liberal marknadsekonomi, KF avser finansföretag i koordinerade marknadsekonomier, LE avser energiföretag i liberal marknadsekonomi och KE avser energiföretag i koordinerade marknadsekonomier. Siffran som lades till, exempelvis LF 1 eller KE 2, användes för att särskilja företagen inom respektive kategori. Enligt Adams (2004) kan anonymisering av kända företag användas för att minska risken för att läsaren påverkas av förutfattade meningar, tidigare medierapportering eller personliga åsikter om specifika varumärken. Genom att dölja företagens identiteter fokuserade analysen på övergripande mönster i materialet. Om företagens namn hade skrivits ut fanns en risk att uppsatsen hade antagit karaktären av en granskning av enskilda aktörers specifika prestationer eller brister.

Även om kodningen därmed användes av analytiska skäl, aktualiserade den också frågor om anonymitet och konfidentialitet. Att använda koder och pseudonymer utgör ett etablerat tillvägagångssätt för att upprätthålla konfidentialitet och skydda undersökningsobjektens identitet i den slutgiltiga forskningsrapporten (Bryman & Bell, 2017). Samtidigt betonar Bryman och Bell (2017) att det i studier av stora och välkända företag i praktiken kan vara omöjligt att garantera fullständig anonymitet, eftersom utomstående ofta kan räkna ut vilket företag det rör sig om eller söka upp specifika citat. Användandet av koder i denna studie betraktades därmed inte som en absolut sekretessåtgärd, utan som ett sätt att rikta analysen mot det som faktiskt rapporteras och inte av vem. Eftersom studien utgick från offentliga företagsdokument och inte samlade in information om enskilda, identifierbara personer, aktualiserades inga frågor rörande behandling av personuppgifter enligt Dataskyddsförordningen (GDPR).

Ett etiskt dilemma i denna typ av kvalitativ innehållsanalys rörde forskarnas subjektivitet och tolkningsmakt. Även om dokumenten i sig var oföränderliga och opåverkade av forskarens närvaro, innebar analysen en aktiv tolkning (Braun & Clarke, 2013; Bryman & Bell, 2017). Åkerman och Vetenskapsrådet (2024) betonar vikten av att upprätthålla förtroendet för forskningen genom ärlig och ansvarsfull informationshantering, där data inte förvrängs. Det deduktivt framtagna kodschemat användes som ett metodologiskt verktyg för att stärka tillförlitligheten och som ett etiskt stöd i analysprocessen. Analysen utgick från fördefinierade och teoretiskt förankrade kriterier i syfte att hantera påverkan från personliga värderingar och förutfattade meningar i analysen. Företagens kommunikation presenterades och tolkades i sin ursprungliga kontext i linje med principen om respekt för forskningsmaterialet (Åkerman & Vetenskapsrådet, 2024). Detta understöddes även av en systematisk hantering av datamaterialet. För att upprätthålla företagens anonymitet kopplades citat i resultatdelen till företagskoderna. Dessa användes för att anonymisera företagen samtidigt som kopplingen mellan empiri och analys redovisades (Bryman & Bell, 2017).

Slutligen beaktades användningen av artificiell intelligens (AI) i uppsatsprocessen. Åkerman och Vetenskapsrådet (2024) framhåller att forskaren alltid bär det yttersta ansvaret för forskningens kvalitet och innehåll, oavsett vilka tekniska hjälpmedel som används. I enlighet med god forskningssed och universitetets riktlinjer användes AI-verktyg endast för att

förbättra textens språkliga struktur och läsbarhet, samt som ett stöd för att översätta engelsk text (Mittuniversitetet, 2025; Åkerman & Vetenskapsrådet, 2024).

3.8 Metoddiskussion

Studien genomfördes med en kvalitativ och deduktiv forskningsansats, vilken användes för att analysera hur negativ information uttrycktes och vilken kvalitet denna information uppvisade i företags hållbarhetsrapportering. Den kvalitativa ansatsen valdes för att analysera språkbruk, formuleringar och underliggande mönster i rapporteringen, vilket låg i linje med studiens fokus på kvaliteten av negativ information. Samtidigt innebar metodvalet vissa begränsningar. En kvantitativ ansats hade exempelvis kunnat möjliggöra mer omfattande jämförelser av förekomsten av negativ information mellan sektorer och marknadsekonomiska kontexter, exempelvis genom att mäta hur ofta sådan information rapporterades (Bryman & Bell, 2017). En sådan ansats hade däremot haft mer begränsade möjligheter att analysera hur företag framställde negativ information och hur detta påverkade informationens kvalitet.

Det deduktiva tillvägagångssättet bidrog med en konsekvent struktur för analysen genom att kodningen utgick från fördefinierade och teoribaserade dimensioner av kvalitet. Samtidigt innebar ett deduktivt tillvägagångssätt vissa metodologiska begränsningar. Att utgå från förutbestämda begrepp riskerade att styra tolkningar, men även att datamaterialet fragmentiserades vilket kunde bidra till att informationens ursprungliga kontext gick förlorat (Bryman & Bell, 2017). Den kvalitativa analysen gjorde därmed inte anspråk på att redovisa allt innehåll i hållbarhetsrapporterna. I stället utgjorde tolkningen ett medvetet selektivt förfarande där endast information av relevans för forskningsfrågorna kodades, medan övrig information inte inkluderades. Det fanns därmed en risk att aspekter av materialet som inte fångades av kodschemat kunde förbises i analysen. För att hantera begränsningarna med den deduktiva ansatsen och för att minska risken för att information förbises, förankrades dimensionerna i tidigare forskning. Kodschemat kompletterades vidare med kontinuerliga analytiska anteckningar under analysprocessen för att fånga upp bredare mönster och nyanser i materialet.

Även urvalet medförde vissa metodologiska begränsningar. Studien avgränsades till stora företag inom energi- och finanssektorn i liberala och koordinerade marknadsekonomier. Detta möjliggjorde jämförelser mellan olika institutionella och sektoriella kontexter, men inte ett globalt helhetsperspektiv. Resultaten bör därför förstås i relation till de analyserade sektorerna, marknadsekonomierna och företagsstorleken, snarare än som en generell bild av hur negativ information rapporteras i alla företag eller kontexter. Eftersom inga andra sektorer inkluderades som kontroll- eller jämförelsegrupp begränsades samtidigt möjligheten att avgöra om de identifierade kvalitetsbristerna var specifika för energi- och finanssektorn eller om de även förekom i andra sektorer. Studien gjorde dock inget anspråk på statistisk generaliserbarhet, utan strävade i stället efter analytisk och kontextuell överförbarhet där skillnaderna mellan dessa två specifika sektorer och marknadsekonomier stod i fokus.

Skillnader i hur negativ information tar sig uttryck mellan sektorerna utgör också en metodologisk begränsning. I energisektorn är negativ information ofta kopplad till mer direkt och synlig miljöpåverkan, exempelvis utsläpp, föroreningar och resursförbrukning (Alrazi et al., 2016; Bolognesi et al., 2025). I finanssektorn kan negativ information i stället i högre grad röra indirekta hållbarhetsrisker, exempelvis penningtvätt, korruption eller hållbarhetspåverkan genom utlåning och investeringar (Moufty et al., 2024; Sethi et al., 2017). Detta kan ha påverkat resultatet eftersom vissa typer av negativ information kan ha varit lättare att identifiera, konkretisera och jämföra än andra. Skillnaderna mellan sektorerna bör därför inte enbart förstås som skillnader i kvalitet på den negativa informationen, utan också i relation till att sektorerna präglas av olika typer av risker och negativ påverkan.

Användningen av europeiska företag som representanter för koordinerade marknadsekonomier bör också belysas. De europeiska länderna som användes i studien identifierades utifrån tidigare klassificeringar av koordinerade marknadsekonomier (Favotto et al., 2016; Jackson & Apostolakou, 2010). Samtidigt borde Europa inte förstås som en homogen institutionell kontext, eftersom europeiska länder kan skilja sig åt vad gäller rättsliga traditioner, nationella institutioner och rapporteringspraktiker. Detta innebär att kategoriseringen av europeiska företag kan ha förenklat variationer mellan de länder som ingick i studien. Gemensamma EU-regelverk såsom CSRD och ESRS skapade dock vissa gemensamma förutsättningar för hållbarhetsrapportering inom EU och motiverar därmed den europeiska kontexten.

Vidare baserades urvalet på Fortune 500 och Fortune 500 Europe, vilket innebar att företagen i de två urvalsramarna inte nödvändigtvis var direkt jämförbara i storlek eftersom rankingarna är regionala. Listorna användes därför främst som ett sätt att identifiera stora företag inom respektive region, snarare än som en grund för direkt storleksjämförelse mellan företagen. Detta påverkade resultatens räckvidd genom att studien fångade rapporteringspraktiker hos stora företag, vilka ofta har mer utvecklade rapporteringsrutiner än mindre företag.

En ytterligare begränsning i studien var att endast hållbarhetsrapporter publicerade på engelska inkluderades i analysen. Eftersom studien omfattade företag från länder där engelska inte är modersmål kan vissa språkliga nyanser ha gått förlorade eller påverkats av översättning och anpassning till internationella intressenter (Hummel et al., 2024). Samtidigt fokuserade studien på stora företag, vilka ofta använder engelska i sin externa rapportering. Detta innebär att eventuella effekter av språkavgränsningen bör förstås i relation till urvalets internationella karaktär.

Även litteratururvalet innebar vissa begränsningar. Litteratursökningen baserades på specifika databaser och sökord, vilket innebar en risk att forskning som använde annan terminologi eller publicerades i andra databaser inte identifierades. För att minska denna risk granskades referenslistor i inkluderade artiklar. I dessa fall användes även databaserna JSTOR och Scopus för att lokalisera artiklarna i fulltext. Vidare avgränsades litteraturen huvudsakligen till peer-review-granskade artiklar i tidskrifter med hög ABS-ranking, vilket

kan ha inneburit att forskning publicerad i lägre rankade tidskrifter exkluderades trots potentiell relevans för studiens forskningsområde. Användningen av klassiska och välciterade teorier, såsom legitimitetsteori och institutionell teori, innebar också en risk för att nyare utvecklingar inom forskningsfältet inte fullt ut fångades, även om detta delvis hanterades genom inkludering av samtida forskning som kompletterade de klassiska teoretiska perspektiven.

Utöver vetenskapliga artiklar inkluderades även metodlitteratur för att beskriva och motivera studiens metodval. En begränsning med denna typ av källor var att de ofta behandlar metodfrågor på en generell nivå, vilket innebar att litteraturen främst användes för att beskriva övergripande metodprinciper samt relatera dessa till studiens forskningsdesign. För att stärka kopplingen till studiens metodologiska tillvägagångssätt kompletterades metodlitteraturen även med vetenskapliga artiklar om forskningsmetod som ytterligare förklarade och motiverade studiens metodval.

Vidare innebar avgränsningen till akademiskt granskad forskning att vissa perspektiv på hållbarhetsrapportering kan ha utelämnats, exempelvis erfarenheter och tillämpningar som lyfts fram i mer praktisknära rapporter. För att delvis hantera denna begränsning inkluderades även empiriska studier som analyserade hållbarhetsrapportering i praktiken.

Studiens avgränsningar i datainsamlingen innebar även att vissa typer av hållbarhetsinformation inte inkluderades i analysen. Studien fokuserade på områdena arbetsmiljö och föroreningar, medan generell styrningsrelaterad information exkluderades. Avgränsningen motiverades delvis med stöd i tidigare forskning om negativ information, där exempelvis Hahn och Lülfs (2014) identifierar hälsofarliga substanser och bristande personalbehandling som negativa aspekter. Eftersom denna källa var äldre kompletterades avgränsningen med senare forskning som behandlar mänskligt kapital, arbetsmiljö och föroreningar som återkommande kategorier i analyser av hållbarhetsinformation (Hummel et al., 2024; Lin et al., 2024). Detta möjliggjorde en mer avgränsad analys av negativ information inom områden där negativa händelser och konsekvenser kommuniceras, men innebar samtidigt att andra dimensioner av hållbarhetsrapportering inte analyserades. Detta påverkade studiens resultat genom att de identifierade kvalitetsskillnaderna främst speglade hur företag rapporterade negativ information inom arbetsmiljö och föroreningar, snarare än hur de rapporterade negativ hållbarhetsinformation i stort. Resultaten bör därför tolkas som kontextbundna till dessa två områden. Om andra hållbarhetsområden hade inkluderats, exempelvis styrning, mänskliga rättigheter eller leverantörskedjor, hade andra former av negativ information och andra kvalitetsmönster kunnat framträda.

Även läsbarhetsanalysen innebar vissa metodologiska begränsningar. Gunning Fog Index applicerades endast på löpande textavsnitt och inte på tabeller eller figurer, eftersom indexet bygger på meningslängd och andelen komplexa ord. Detta innebar att delar av rapporteringen där negativ information presenterades i mer komprimerade eller visuellt strukturerade former inte fångades av läsbarhetsmättet. Eftersom hållbarhetsrapporter ofta kombinerar löpande text med tabeller och andra visuella presentationer kan detta ha begränsat analysens möjlighet att

fånga rapporternas kommunikativa tydlighet i sin helhet. Läsbarhetsanalysen ska därför förstås som ett mått på den språkliga komplexiteten i de löpande textavsnitten, snarare än som en fullständig bedömning av rapporternas samlade läsbarhet.

Dokumentstudie som metod innebar även vissa begränsningar kopplade till hållbarhetsrapporternas karaktär som företagsproducerade dokument. Bowen (2009) framhåller vikten av att förhålla sig kritisk till dokument eftersom de i regel är producerade för andra ändamål än forskning och kan präglas av selektivitet, där informationen är utformad för att passa organisationens egna policyer, strategier och intressen. Hållbarhetsrapporterna analyserades därför inte som objektiva mått på företagets faktiska hållbarhetsprestanda, utan som uttryck för hur negativ information kommuniceras. Mot denna bakgrund användes rapporterna som källor för att studera företagets externa kommunikation.

Slutligen bör det noteras att förekomsten av negativ information varierade mellan de analyserade kontexterna och var särskilt begränsad bland finansföretag inom den liberala marknadsekonomin. Detta innebar att mängden empiriskt material inom denna kontext blev mindre omfattande, vilket kan ha påverkat möjligheterna till jämförelser mellan sektorerna och de marknadsekonomiska kontexterna. Samtidigt kan denna begränsade förekomst i sig förstås som ett empiriskt resultat, då den säger något om hur negativ information kommuniceras och prioriteras inom olika institutionella och sektoriella sammanhang.

4. Resultat

4.1 Företag inom finanssektorn i liberala marknadsekonomier

4.1.1 Negativ information

I de analyserade hållbarhetsrapporterna beskrivs föroreningar och arbetsmiljö återkommande, men negativa utfall, risker och bristande måluppfyllelse ges begränsat utrymme. När sådan information beskrivs sker det inte i form av utvecklade redogörelser, utan i form av kortfattade beskrivningar med begränsad information om omständigheter, omfattning eller konsekvenser. I dessa fall förnekas inte nödvändigtvis negativa aspekter, men de beskrivs inte utförligt. Negativ information framträder ofta indirekt och i anslutning till mer övergripande beskrivningar av verksamheten. Ett exempel är följande formulering:

As a Fortune 50 employer with tens of thousands of employees, [LF 8] receives complaints from time to time, which are reviewed and addressed, as appropriate. If warranted, corrective action is taken. (LF 8, 2025, s. 89)

Här framträder negativ information i form av arbetsmiljörelaterade klagomål, men utan uppgifter om omfattning, innehåll eller konsekvenser. Uppgifterna specificerar varken frekvens, karaktär eller vidtagna åtgärder. Formuleringen erkänner förekomsten av problem, men innehåller begränsad information om deras karaktär och konsekvenser.

4.1.2 Typ av information

Den negativa information som identifierats i företagens hållbarhetsrapporter kännetecknas främst av bakåtblickande innehåll, även om framåtblickande information också förekommer. När bakåtblickande information rapporteras framträder ett mönster där den i stor utsträckning presenteras fristående från övrigt innehåll. Någon tydlig koppling till det framåtblickande innehållet framgår inte. Ett sådant exempel kan observeras hos LF 2, där den bakåtblickande informationen i rapporten uteslutande utgörs av sifferuppgifter om föroreningar, vilka inte kommenteras i den narrativa texten.

Framåtblickande information förekommer främst i form av övergripande beskrivningar av ambitioner, policyer och arbetssätt. Dessa beskrivningar är ofta allmänt hållna och specificerar i begränsad utsträckning hur arbetet relaterar till tidigare utfall. Sammantaget framstår därmed de olika informationsformerna som separata. Ett exempel på framåtblickande information återfinns hos LF 19, där rapporteringen huvudsakligen består av redogörelser för interna system och policyer för riskhantering. Detta uttrycks i följande formulering:

We assess occupational safety and health risks arising from [LF 19] business activities and take actions designed to eliminate or otherwise mitigate risks accordingly through workplace procedures, controls, training and other available means; strive to comply

with applicable laws and regulations pertaining to the reporting and management of work-related injury and illness claims. (LF 19, 2025, s. 55)

4.1.3 Användbarhet

Den negativa informationens användbarhet påverkas av flera olika underkategorier. Kvalitativ information utgör en framträdande kategori i materialet. Även kvantitativa uppgifter förekommer, men dessa presenteras ofta utan kompletterande förklaringar.

Med undantag för enstaka exempel dominerar vaga formuleringar i hållbarhetsrapporterna. Frågor relaterade till arbetsmiljö behandlas exempelvis genom allmänt hållna formuleringar om att företagen arbetar i enlighet med vissa standarder eller strävar efter förbättring. Beskrivningarna består i huvudsak av övergripande redogörelser för policyer och riktlinjer, men relateras sällan till faktiska incidenter, utfall eller konkreta åtgärder. Undantaget till detta är LF 8, vars kvalitativa rapportering är mer konkret då de tydligt beskriver stressrelaterade konsekvenser hos en specifik yrkesgrupp och vilka specifika åtgärder som vidtagits för att hantera detta. Detta framgår i följande utdrag:

[LF 8] customer care associates often field difficult phone calls with customers who have lost a loved one or are facing some of life's most challenging moments. Talking with these customers, helping them to navigate their grief and manage their loved one's affairs, can weigh on our colleagues. So, [LF 8] partnered with Thrive Global to introduce Thrive Resets, a digital care offering that brings stress relief interventions to call center advocates in the U.S. and Japan, particularly after back-to-back or long, stressful calls. (LF 8, 2025, s. 31)

Gunning Fog Index visar att den negativa information som presenteras i löpande text genomgående är svårläst. Detta mönster återfinns i samtliga analyserade textutdrag och läsbarheten framträder därmed som ytterligare en faktor som begränsar informationens användbarhet.

4.1.4 Trovärdighet

Informationens trovärdighet påverkas av att den identifierade informationen inte har varit föremål för extern granskning. Uppgifterna saknar därmed oberoende verifiering. I vissa fall anges att en extern part har granskat specifika datapunkter, såsom koldioxidutsläpp, men utan att granskningsutlåtandet eller underlag presenteras.

4.2 Företag inom energisektorn i den liberala marknadsekonomin

4.2.1 Negativ information

I hållbarhetsrapporterna från företag inom energisektorn i den liberala marknadsekonomin identifieras negativ information relaterad till exempelvis olyckor, skador och utsläpp. Rapporteringen omfattar både negativa händelser och utfall inom de analyserade områdena. Negativa utfall inkluderas därmed, men ges begränsat utrymme i relation till övrigt innehåll.

Ett återkommande mönster är att negativa händelser presenteras tillsammans med formuleringar som hänvisar till externa omständigheter eller kompletterande förklaringar i anslutning till informationen. Exempelvis relateras ökningar av utsläpp eller olyckor till externa faktorer, såsom väderförhållanden, eller förändringar i rapporteringsrutiner. Detta framkommer exempelvis i följande utdrag, där ökningen av spill och utsläpp relateras till förändrade rapporteringsrutiner och incidentens klassificering:

The increase in spills and releases in 2024 is primarily attributed to improved reporting practices. Most of the incidents reported were very minor, and were categorized as non-toxic, biodegradable, or having no contact with the external environment. In some cases, releases were reported out of caution or due to the lack of a lower reporting limit, even though the volumes of liquid released were minimal. (LE 7, 2025, s. 74)

4.2.2 Typ av information

Den negativa informationen hos energiföretagen i den liberala marknadsekonomi kännetecknas främst av bakåtblickande information, även om framåtblickande inslag också förekommer. Ett framträdande mönster i denna kontext är att dessa informationsformer i begränsad utsträckning relateras till varandra. Den bakåtblickande informationen återfinns ofta i avgränsade delar av rapporterna, medan den löpande texten i större utsträckning präglas av framåtriktade beskrivningar. Därmed framträder en uppdelning mellan redovisningen av tidigare utfall och beskrivningen av planerade åtgärder.

Den bakåtblickande informationen utgörs i stor utsträckning av sammanställda uppgifter om exempelvis olyckor, utsläpp och spillincidenter. Dessa uppgifter presenteras ofta i tabellformat och återkommer sällan i den löpande texten. Hos vissa företag, exempelvis LE 1, återfinns information om arbetsrelaterade dödsfall i tabellformat, utan att denna information behandlas vidare i de narrativa avsnitten. Kopplingen mellan inträffade händelser och den löpande textens framåtblickande resonemang framstår därmed som begränsad.

I de fall bakåtblickande inslag förekommer i den narrativa texten är de ofta kortfattade konstateranden, samtidigt som större utrymme ges åt positiva formuleringar och beskrivningar av utveckling över tid. Detta kommer till exempel till uttryck i följande formulering:

We compare our workforce Total Recordable Rate (TRR) with that of our peers in the oil and gas industry, as well as other industries. Over the past seven years, we have achieved top-quartile TRR performance among our peers six times. In 2024, our TRR performance was improved compared to 2023. However, we had an increase in serious incidents, including one fatality. (LE 6, 2025, s. 68)

Formuleringen innehåller både bakåtblickande och framåtblickande inslag. Samtidigt ges den negativa händelsen begränsat utrymme i förhållande till beskrivningen av utvecklingen över tid.

4.2.3 Användbarhet

Kvantitativ information utgör den mest framträdande kategorin i energiföretagens rapportering. Negativa utfall, såsom utsläpp och olyckor, presenteras återkommande i tabeller som ofta placeras i separata bilagor i slutet av rapporterna. Den kvalitativa informationen i den löpande texten fokuserar i stället på mer övergripande och ofta positivt formulerade beskrivningar av säkerhetsprogram och framtida åtaganden.

Trots den omfattande kvantitativa rapporteringen dominerar vaga formuleringar i den narrativa texten. Eftersom de kvantitativa utfallen i tabellerna sällan integreras eller förklaras i den löpande texten, saknas ofta konkreta beskrivningar av händelsernas orsak och konsekvens. Detta innebär att olika typer av information placeras i skilda delar av rapporten, där positiva utvecklingar och specifika förbättringsåtgärder lyfts fram i den löpande texten, medan negativa utfall i större utsträckning återfinns i tabeller i separata avsnitt. Negativ information blir därmed synlig på rapportnivå men mindre framträdande i den narrativa texten.

Ett exempel på detta återfinns hos LE 18, vars verksamhet under året medförde ett dödsfall och över femtio skador. Dessa incidenter redovisas uteslutande som kvantitativ data i ett appendix, medan det kvalitativa narrativa avsnittet om hälsa och säkerhet inte nämner olyckorna utan i stället använder allmänt hållna formuleringar om företagets säkerhetssystem:

Our people are our greatest resource, which is why safety — above all else — is our top priority ... [LE 18] safety management system is designed to create a safe and healthy work environment for employees, contractors, and visitors while minimizing risk to the organization. It promotes a culture of safety, reduces serious accidents and injuries, and ultimately contributes to the well-being and productivity of our workforce. (LE 18, 2025, s. 34)

Hållbarhetsrapporterna innehåller dock ett fåtal konkreta formuleringar i relation till antalet vaga. Företag som LE 15 och LE 20 integrerar sina negativa utfall direkt i den löpande texten och förklarar specifika händelseförlopp, orsaker och åtgärder. LE 15 redogör exempelvis tydligt för omständigheterna kring två arbetsrelaterade dödsolyckor under året:

Our goal of zero contractor fatalities was not achieved with two fatalities in 2024 where a contractor working for [LE 15] was fatally injured during tree trimming activities and a [LE 15] contractor responding to a gas leak at a residence was fatally injured during an ensuing gas explosion. (LE 15, 2025, s. 103–104)

På liknande sätt adresserar LE 20 variationer i sin olycksstatistik under året. Trots att den övergripande utvecklingen visar en minskning över tid, beskriver företaget i den löpande texten hur en ökning av mindre rapporterbara skador har påverkat utfallet. I stället för att enbart redovisa detta i en datatabell förklarar företaget vad som bidragit till förändringen och vilka åtgärder som vidtagits för att motverka just dessa typer av skador:

While our TRIR has decreased 22% from 2021 levels, our TRIR was slightly higher than the GPA Midstream average. This fluctuation in performance was largely driven by a higher number of minor reportable injuries - most commonly slips, trips, and falls. In response to this, [LE 20] raises awareness of these types of incidents at our all employee meetings and Operations focuses on body position and other mediation with field employees. ... In 2024, we established various specialized Safety Charter Teams. Two of these teams address and prevent minor reportable injuries such as slips, trips, and falls. By emphasizing proper body positioning on job sites and integrating safety moments into daily routines, we aim to raise awareness and proactively mitigate risks associated with these incidents. (LE 20, 2025, s. 34)

Utifrån läsbarhetsindexet Gunning Fog Index framgår att textutdragen generellt är svårlästa. Den narrativa information som kompletterar de kvantitativa uppgifterna uttrycks därmed genom ett relativt komplext språkbruk, vilket ytterligare begränsar informationens användbarhet.

4.2.4 Trovärdighet

Majoriteten av den negativa information som identifierats har inte varit föremål för extern granskning. Uppgifterna bygger därmed huvudsakligen på företagens egna redovisningar och saknar oberoende verifiering. Mot bakgrund av detta begränsas informationens trovärdighet.

4.3 Företag inom finanssektorn i koordinerade marknadsekonomier

4.3.1 Negativ information

I hållbarhetsrapporterna från företag inom finanssektorn i koordinerade marknadsekonomier identifieras negativ information relaterad till exempelvis utsläpp, föroreningar och verksamhetens indirekta miljöpåverkan. Ett återkommande inslag i rapporteringen är att företag beskriver negativ påverkan som uppstår genom utlåning och investeringar. Flera företag, såsom KF 5, KF 8 och KF 17, erkänner explicit att deras verksamhet har en negativ påverkan gällande utsläpp och föroreningar. Trots detta klassificeras dessa områden som icke-väsentliga i företagens väsentlighetsanalyser. Negativ påverkan identifieras därmed i rapporteringen samtidigt som den inte inkluderas bland de områden som bedöms som väsentliga.

4.3.2 Typ av information

Den negativa informationen kännetecknas främst av bakåtblickande information, även om framåtblickande inslag också förekommer. Samtidigt framträder ett mönster där dessa

informationsformer återges utan en tydlig inbördes relation. Den bakåtblickande informationen utgörs i stor utsträckning av sammanställda uppgifter i tabeller om exempelvis incidenter, klagomål eller sjukfrånvaro. Dessa uppgifter lämnas i flera fall utan närmare kommentar i den narrativa texten. Den löpande texten präglas i stället i högre grad av framåtblickande beskrivningar av generella ledningssystem och formella certifieringar, vilket innebär att bakåtblickande och framåtblickande information ofta presenteras åtskilda från varandra.

Trots detta huvudmönster förekommer enskilda exempel där en koppling etableras mellan bakåtblickande utfall och framåtblickande information genom att händelser integreras i den narrativa texten. I vissa fall förekommer det att bakåtblickande händelser redovisas i anslutning till information om de framåtblickande åtgärder som dessa har resulterat i. Hos ett fåtal företag beskrivs bekräftade incidenter i direkt anslutning till en redogörelse för åtgärder som har vidtagits.

4.3.3 Användbarhet

Textutdrag som understöds av kvantitativa uppgifter är vanligare än textutdrag som endast innehåller kvalitativ information. I flera fall redovisas ett relativt stort antal visseblåsarärenden och incidenter kopplade till diskriminering och trakasserier. Trots att dessa kvantitativa uppgifter är konkreta och i vissa fall omfattande, består den tillhörande texten huvudsakligen av generella policybeskrivningar, exempelvis avseende nolltolerans och utformningen av övergripande interna processer. Redogörelse för vidtagna åtgärder eller konsekvenser kopplade till dessa händelser förekommer i begränsad utsträckning.

Den negativa informationen kännetecknas ofta av vaga formuleringar. Flera finansföretag använder allmänt hållna formuleringar när risker diskuteras. Detta framgår exempelvis i formuleringar där företagen betonar en ambition att utveckla förståelse snarare än att redogöra för konkreta åtgärder:

In the course of the in-depth investigation relating to "Pollution", [KF 17] strives to gain a deeper understanding of the current state of the pollution of air, water and soil that is influenced by its business activities in order to derive further recommendations for prevention and control measures. (KF 17, 2025, s. 130)

Formuleringen illustrerar hur negativ påverkan beskrivs genom resonemang om fortsatt analys snarare än genom konkreta redogörelser för konsekvenser och åtgärder. Genom uttryck som "strives to gain a deeper understanding" ges begränsad information om vilka negativa effekter som identifierats eller vilka åtgärder som genomförts. Ett närliggande mönster återfinns i hur avsaknaden av konkreta åtgärder motiveras, där vissa företag explicit anger att de saknar kvantitativa mål på grund av "låg väsentlighet". I rapporteringen uttrycks detta exempelvis genom formuleringar som denna:

[KF 19] has not yet defined specific quantitative targets in the area of pollution due to low materiality. (KF 19, 2025, s. 261)

Urvalet innehåller dock också fall där den negativa informationen är mer konkret. Ett exempel på detta är när företag inte bara redovisar antalet trakasserifall i en tabell, utan i texten explicit redogör för att incidenterna resulterade i specifika disciplinära konsekvenser, såsom ett exakt antal uppsägningar och utdelade formella varningar. Ytterligare exempel på konkret information återfinns inom arbetsmiljörapporteringen, där enskilda aktörer specificerar vilka typer av olyckor som skett, exempelvis fallolyckor eller pendlingsolyckor samt öppet redovisar utebliven måluppfyllelse. När de bakåtblickande utfallen på detta sätt kopplas till konkreta konsekvenser och disciplinära åtgärder framstår den negativa informationen som mer konkret.

Läsbarheten i rapporterna från företag inom finanssektorn i koordinerade marknadsekonomier präglas av språklig komplexitet. Textutdragen är huvudsakligen svårlästa enligt Gunning Fog Index. Den negativa informationen uttrycks därmed genom ett avancerat språkbruk.

4.3.4 Trovärdighet

Den negativa informationen omfattas i de flesta fall av extern granskning. Granskningsutlåtandet återfinns som en integrerad del av rapporterna och följer en liknande struktur mellan företagen. Att rapporterna genomgående är föremål för extern granskning bidrar till att den redovisade informationen framstår som mer trovärdig.

4.4 Företag inom energisektorn i koordinerade marknadsekonomier

4.4.1 Negativ information

Negativ information framträder som en integrerad del av hållbarhetsrapporterna från energiföretag i koordinerade marknadsekonomier, där flera företag explicit redovisar allvarliga händelser. Inom både avsnitt om föroreningar och arbetsmiljö redovisas återkommande uppgifter om utsläpp, olyckor och risker, vilket innebär att negativa utfall ges större utrymme i rapporteringen.

Samtidigt varierar formen på denna information. I vissa fall ges detaljerade och konkreta beskrivningar av inträffade händelser, medan den i andra fall presenteras mer översiktligt eller utan vidare förklaring. Den negativa informationen är därmed inte enhetlig i sin utformning.

4.4.2 Typ av information

Den negativa informationen kännetecknas främst av bakåtblickande information, även om framåtblickande inslag också förekommer. Ett framträdande mönster rör hur företagen placerar och relaterar dessa två informationsformer till varandra. I vissa fall presenteras bakåtblickande och framåtblickande information i direkt anslutning till varandra. I dessa fall

redovisas ett historiskt skeende som följs direkt upp av företagets planering framåt. Detta mönster, där bakåtblickande information kopplas samman med framåtblickande åtgärder och ambitioner, framträder exempelvis i följande beskrivning av miljöincidenter:

In 2024, [KE 16] sites reported a total of seven environmental incidents related to discharges into water. ... [KE 16] addressed these incidents through immediate on-site management, including actions such as closing valves, turning off equipment and containing substances in specific areas. ... In order to minimise future risks, the company has strengthened its supervision and preventive maintenance in the managed infrastructures, checking sediment levels, examining control systems after high-risk activities and updating operational protocols. (KE 16, 2025, s. 130)

I andra fall framträder ett mönster där bakåtblickande och framåtblickande information presenteras i samma textavsnitt, men med en tydlig separation mellan de två tidsdimensionerna. Ett tydligt exempel på hur dessa tidsmässiga dimensioner placeras parallellt men förblir orelaterade kan observeras här:

In 2024 there were 49 injuries, of which 20 happened to contractors. ... [KE 18] has defined and implements practices in the Operations Excellence Management System (OEMS) to minimize hazards and to mitigate risks relating to any work-related ill health or injuries. (KE 18, 2025, s. 52)

Här redovisas först den bakåtblickande informationen, 49 skador under 2024, varpå nästa del av texten fokuserar på det framåtblickande arbetet med att minimera risker genom övergripande ledningssystem. Den bakåtblickande informationen om skadorna presenteras därmed separat från den framåtblickande beskrivningen av företagets riskhantering. Någon tydlig koppling mellan de rapporterade skadorna och de förebyggande systemen framgår inte.

4.4.3 Användbarhet

Ett återkommande mönster i rapporteringen är att kvantitativ information, som utgör den mest framträdande kategorin, kombineras med kvalitativa beskrivningar. Uppgifter om exempelvis olyckor och miljöincidenter följs då av redogörelser för händelseförlopp och vidtagna åtgärder. När denna kombination förekommer framgår både omfattning, karaktär och åtgärder. Ett exempel är KE 6, som redovisar dödsfall och samtidigt specificerar händelseförlopp och kontext:

As regards fatal accidents, 1 death was recorded in the Global Energy and Commodities Management Business Line in Colombia due to drowning while taking bathymetric measurements, 4 occurred in the [KE 6] Grids Business Line (2 in Italy, 1 in Colombia and 1 in Brazil) due to impact with branches during power lines maintenance and accidental collision with a moving vehicle, and finally 8 in the [KE 6] Green Power and Thermal Generation Business Line, 1 during maintenance work on a hydroelectric turbine in Spain and 7 in the Bargi accident. (KE 6, 2025, s. 361)

Den negativa informationen uppvisar samtidigt en variation mellan konkreta och vaga formuleringar. I vissa fall kombineras kvantitativ information med kvalitativa beskrivningar av händelseförlopp och åtgärder. Informationen omfattar då både uppgifter om omfattning och beskrivningar av vad som inträffat. Ett sådant exempel återfinns hos KE 16:

In 2024, [KE 16] sites reported a total of seven environmental incidents related to discharges into water. ... Altogether, the incidents represented a volume of 151.9 m³ and were handled immediately and effectively ... including actions such as closing valves, turning off equipment and containing substances in specific areas. (KE 16, 2025, s. 130)

I detta fall redovisas både omfattningen, i form av kvantitativ information, och vidtagna åtgärder, i form av kvalitativ information. Informationen omfattar därmed både uppgifter om vad som inträffat och hur situationen hanterats.

Samtidigt är detta inte genomgående. Trots förekomsten av konkreta exempel utgör vaga formuleringar den mest framträdande kategorin i rapporteringen. Informationen präglas ofta av övergripande beskrivningar av ambitioner, arbetssätt och policyer utan tydlig koppling till specifika utfall eller händelser. Ett exempel på ett sådant uttalande är följande:

We strive to manage health hazards exposure at source. By their nature, some of our activities may expose our workers to work-related hazards. Our priority is to prevent occupational illnesses and work-related fatalities through identifying and improving our management of health hazards. We use a variety of on-site programmes to assess and manage exposure to health hazards, support workers with injuries and occupational diseases, and identify and assess the physical needs of our workers. (KE 1, 2025, s. 31)

Uttalandet beskriver åtgärder på en övergripande nivå, utan att konkretisera vad som görs i praktiken. Det går därmed inte att bedöma hur företaget hanterar identifierade hälsorisker eller vilka dessa är. Informationen framstår därmed som vag.

Brister i användbarhet framkommer även i läsbarheten, då textutdragen genomgående är svårlästa. Endast enstaka undantag avviker från detta mönster, oberoende av om informationen presenteras konkret eller vagt.

4.4.4 Trovärdighet

Den negativa information som identifierats i hållbarhetsrapporterna har i de flesta fall varit föremål för extern granskning. Endast ett fåtal rapporter saknar extern granskning. Den omfattande förekomsten av extern granskning innebär därmed att trovärdigheten stärks.

4.5 Jämförande resultat

4.5.1 Jämförelse mellan företag i liberala och koordinerade marknadsekonomier

Vad gäller typ av information kännetecknas rapporteringen i båda kontexterna huvudsakligen av bakåtblickande information. En skillnad mellan kontexterna rör dock relationen mellan kvalitativ och kvantitativ information. I rapporterna från företagen i den liberala marknadsekonomin varierar den mest framträdande informationstypen mellan sektorerna, medan kvantitativ information utgör den mest framträdande kategorin i de koordinerade marknadsekonomierna.

När det gäller informationens användbarhet framträder vissa skillnader i hur den negativa informationen presenteras mellan kontexterna. I de liberala marknadsekonomierna återfinns ofta vaga och övergripande beskrivningar av negativ information, exempelvis genom formuleringar kopplade till ambitioner och förbättringsarbete. Den negativa informationen presenteras i många fall genom kvantitativa uppgifter, men dessa saknar ofta förklarande kontext. I flera fall isoleras negativa händelser, såsom dödsolyckor, helt till tabeller eller separata avsnitt.

Bland företagen i de koordinerade marknadsekonomierna dominerar också vaga formuleringar, men den negativa informationen kompletteras något oftare med förklaringar eller kvalitativa beskrivningar. Även i dessa rapporter förekommer negativ information ofta i form av kvantitativa uppgifter som presenteras i tabeller separat från den löpande texten. Samtidigt förekommer även hänvisningar till låg väsentlighet, databrist, mätproblem eller avsaknad av standardiserade metoder, vilket begränsar omfattningen av den negativa informationen.

En ytterligare skillnad mellan kontexterna rör informationens trovärdighet i form av extern granskning. Granskning av en oberoende tredje part förekommer i högre grad i de koordinerade marknadsekonomierna, medan den i större utsträckning saknas i de liberala marknadsekonomierna. När studiens kategorier betraktas samlat framträder dock att en högre grad av verifierbarhet inte nödvändigtvis innebär att fler kvalitetskategorier förekommer samtidigt. Omfattande kvantitativa uppgifter i tabellform återfinns ofta parallellt med rapportering där texten är svårläst, där siffror och förklarande text hålls åtskilda och där negativ information presenteras kortfattat eller integreras i mer övergripande administrativa framställningar.

Sammantaget visar jämförelsen mellan liberala och koordinerade marknadsekonomier att rapporteringen av negativ information i båda kontexterna huvudsakligen kännetecknas av bakåtblickande information, vaga formuleringar och svårlästa textutdrag. Kvantitativ information utgör samtidigt en framträdande kategori i båda kontexterna, även om relationen mellan kvalitativ och kvantitativ information skiljer sig. Vad gäller extern granskning förekommer den i högre utsträckning i de koordinerade marknadsekonomierna än i de liberala.

4.5.2 Jämförelse mellan företag inom energisektorn och företag inom finanssektorn

Även mellan finanssektorn och energisektorn kan vissa skillnader urskiljas i hur negativ information redovisas i hållbarhetsrapporterna. I båda sektorerna förekommer negativ information relaterad till exempelvis arbetsmiljö, utsläpp, föroreningar och risker.

Resultaten indikerar även att rapporteringen från företagen inom energisektorn innehåller en något högre andel konkret information och därmed uppvisar en högre grad av användbarhet jämfört med rapporteringen från företagen inom finanssektorn. Samtidigt dominerar vag information inom båda sektorerna.

Vidare uppvisar företag inom finanssektorn en något större andel framåtblickande information jämfört med företagen inom energisektorn. Rapporteringen inom båda sektorerna består samtidigt till stor del av kvantitativa uppgifter, även om andelen kvantitativ information är något högre inom energisektorn. De kvantitativa uppgifterna presenteras ofta i tabeller eller andra separata delar av rapporterna. Rapporteringen från företagen inom energisektorn innehåller dock en något högre grad av konkreta upplysningar och förklaringar i anslutning till de kvantitativa uppgifterna, medan rapporteringen från företagen inom finanssektorn ofta kännetecknas av vaga och mer allmänt hållna formuleringar.

Sammantaget visar jämförelsen mellan energi- och finanssektorn att rapporteringen inom energisektorn i något högre grad kännetecknas av bakåtblickande, kvantitativ och något mer konkret negativ information. Rapporteringen inom finanssektorn innehåller en något större andel framåtblickande information. Rapporteringen inom båda sektorerna domineras dock av vaga formuleringar, vilket tillsammans med svårläst text begränsar informationens användbarhet. Vad gäller trovärdighet förekommer extern granskning i något högre utsträckning inom energisektorn.

4.5.3 Jämförelse mellan företag inom energi- och finanssektorn i liberala och koordinerade marknadsekonomier

När resultaten från de fyra kontexterna ställs mot varandra framträder variationer inom dimensionerna typ av information, användbarhet och trovärdighet i den negativa information som rapporteras. Skillnader mellan kontexterna framträder särskilt i hur den negativa informationen utformas, presenteras och granskas.

Vad gäller typ av information framträder ett mönster där energiföretag, oavsett marknadsekonomisk kontext, i högre grad använder bakåtblickande information. Finansföretag använder däremot i något större utsträckning framåtblickande beskrivningar av policyer, processer och riskhantering. Energiföretagen inom den liberala marknadsekonomin uppvisar den högsta andelen bakåtblickande information, medan finansföretagen inom den koordinerade marknadsekonomin uppvisar den lägsta andelen bakåtblickande information.

När det gäller användbarhet framträder både likheter och skillnader mellan kontexterna. Vaga formuleringar utgör den mest framträdande kategorin i samtliga fyra kontexter, men

variationer kan samtidigt urskiljas. Den högsta andelen vaga formuleringar återfinns bland finansföretagen inom den koordinerade marknadsekonomin, medan energiföretagen inom den koordinerade marknadsekonomin uppvisar en något högre grad av konkret information.

Den högsta andelen kvantitativ information återfinns i rapporteringen från energiföretagen inom den liberala marknadsekonomin. Trots att mängden kvantitativa data är relativt omfattande inom alla kontexter, med undantag för finansföretagen inom den liberala marknadsekonomin, återkommer mönster i hur informationen separeras från den narrativa texten. Ett genomgående mönster är att incidenter, utsläpp och dödsfall isoleras i tabeller och bilagor, medan den löpande texten ägnas åt generella ledningssystem. Det är främst inom energiföretag i koordinerade marknadsekonomier som det finns tydliga undantag från denna separation. Flera av dessa företag integrerar de kvantitativa utfallen med detaljerade kvalitativa beskrivningar i texten.

När det gäller informationens läsbarhet utgör språket en gemensam begränsning av användbarheten i samtliga fyra kontexter. Gunning Fog Index visar att textutdragen genomgående ligger på indexvärden som motsvarar kategorin svårläst. Detta visar därmed att skillnaderna mellan kontexterna främst återfinns i hur den negativa informationen presenteras eller kontextualiseras, snarare än i språkets komplexitet.

Vad gäller trovärdighet framträder de tydligaste skillnaderna mellan de liberala och koordinerade marknadsekonomierna. Finansföretagen inom den liberala marknadsekonomin skiljer sig från övriga kontexter genom att extern granskning saknas i de analyserade textutdragen. Energiföretagen inom den liberala marknadsekonomin uppvisar däremot viss förekomst av extern granskning, medan finans- och energiföretagen inom de koordinerade marknadsekonomierna uppvisar liknande och höga nivåer av extern granskning.

De övergripande mönstren och skillnaderna mellan sektorer och marknadsekonomiska kontexter sammanfattas i Figur 2, där variationer i kvaliteten på negativ information tydliggörs. Figuren visar de mest framträdande kategorierna inom respektive dimension samt deras förekomst i de undersökta textutdragen från företag inom finans- och energisektorn i liberala respektive koordinerade marknadsekonomier.

Figur 2. Resultatsammanställning

Marknadsekonomier	Liberal	Typ av information Bakåtblickande 67% Användbarhet Vag 83% Kvalitativ 67% Svårläst (26) Trovärdighet Ej externt granskad 100%	Typ av information Bakåtblickande 88% Användbarhet Vag 87% Kvantitativ 84% Svårläst (19) Trovärdighet Ej externt granskad 66%
		Typ av information Bakåtblickande 64% Användbarhet Vag 88% Kvantitativ 64% Svårläst (21) Trovärdighet Externt granskad 95%	Typ av information Bakåtblickande 76% Användbarhet Vag 73% Kvantitativ 82% Svårläst (20) Trovärdighet Externt granskad 93%
	Koordinerad	Finans	Energi
	Sektorer		

5. Analys och diskussion

5.1 Marknadsekonomiska variationer i kvaliteten på negativ information

Ett av analysmodellens två huvudsakliga antaganden är att kvaliteten på negativ information förväntas vara högre i koordinerade än i liberala marknadsekonomier. Denna förväntan grundas bland annat i institutionell teori, där företag i koordinerade marknadsekonomier antas verka under ett starkare institutionellt tryck, präglad av mer omfattande tvingande regelverk och en mer etablerad intressentmodell. Detta kan kontrasteras mot liberala marknadsekonomier, där marknadskrafter, frivillighet och fokus på aktieägarvärde historiskt har gett företagsledningar större handlingsutrymme att utforma sin kommunikation och sina sociala åtaganden (Campbell, 2007; Hummel et al., 2024; Jackson & Apostolakou, 2010; Matten & Moon, 2008).

Resultaten indikerar att skillnaderna i informationens kvalitet mellan marknadsekonomierna är mindre framträdande än vad den teoretiska utgångspunkten antyder. Tidigare forskning framhåller att konkret information påverkar informationens användbarhet och att den därför ofta anses hålla en högre kvalitet (Roszkowska-Menkes et al., 2024; Stuart et al., 2022). Trots detta indikerar resultaten att den negativa informationen i båda marknadsekonomierna i stor utsträckning är vag, vilket kan tyda på att rapporteringen i begränsad utsträckning uppnår den nivå av användbarhet som tidigare forskning förknippar med hög kvalitet.

Skillnaden mellan systemen framträder främst i graden av konkretion. Företagen i de koordinerade marknadsekonomierna uppvisar visserligen en något högre grad av konkreta uttalanden, men informationen är fortfarande till stor del vag. Detta kan förstås som att företag i kontexter med starkare institutionellt tryck i högre grad anpassar sig till förväntningarna på hållbarhetsrapporteringens utformning och innehåll (Baldini et al., 2018). Ett återkommande exempel är hur negativa aspekter erkänns men samtidigt klassificeras som "icke-väsentliga". Ett sådant tillvägagångssätt kan tolkas som att företagen formellt anpassar sig till institutionella eller samhälleliga krav för att upprätthålla sin legitimitet, samtidigt som specifika konsekvenser och åtgärder i stor utsträckning utelämnas.

Hos företagen i den liberala marknadsekonomin framträder samma övergripande mönster, men med en något högre grad av vaghet. Att företagen i båda marknadsekonomierna ofta inkluderar kvantitativ och bakåtblickande information då de rapporterar negativ information kan samtidigt tyda på en anpassning till etablerade förväntningar kring hållbarhetsrapporteringens utformning (DiMaggio & Powell, 1983; Meyer & Rowan, 1977). Resultaten indikerar dock att förekomsten av kvantitativa upplysningar i sig inte är tillräcklig för att informationen ska uppfattas som konkret och användbar.

Liknande tendenser framträder i relation till indikatorn trovärdighet, där extern granskning ligger till grund för bedömningen. Tidigare forskning framhåller att extern granskning stärker informationens kvalitet och trovärdighet gentemot intressenter (Helfaya et al., 2019; Stuart et al., 2022). Resultaten indikerar att rapporterna från företagen i de koordinerade marknadsekonomierna nästan uteslutande är externt granskade, till skillnad från rapporterna

från företagen i den liberala marknadsekonomin. Trots denna höga grad av formell trovärdighet är den granskade informationen från företag i de koordinerade marknadsekonomierna fortfarande övervägande vag och innehåller ofta begränsad konkretisering av negativa händelser och konsekvenser. I de liberala marknadsekonomierna är extern granskning mindre vanligt förekommande, vilket kan förstås mot bakgrund av de svagare institutionella krav och det större frivilliga handlingsutrymme som enligt Matten och Moon (2008) kännetecknar sådana kontexter. Detta resultat indikerar att extern granskning i sig inte nödvändigtvis säkerställer att negativ information blir mer konkret eller användbar för intressenter.

Resultaten ligger därmed i linje med Michelin et al. (2015), som inte finner något tydligt samband mellan extern granskning och högre kvalitet, samt Roszkowska-Menkes et al. (2024), som visar att externt verifierade rapporter ofta inkluderar negativa händelser men beskriver dem på ett vagt sätt. Utifrån ett institutionellt perspektiv kan extern granskning därför också förstås som en mekanism för att uppnå eller signalera legitimitet genom att uppfylla etablerade förväntningar kring trovärdig rapportering (Meyer & Rowan, 1977). Intressenter kan därmed uppfatta rapporterna som mer trovärdiga på grund av den externa verifieringen, trots att den negativa informationen saknar den konkretion och läsbarhet som krävs för att vara användbar (Helfaya et al., 2019; Stuart et al., 2022). Resultaten kan därmed indikera att extern granskning främst verkar stärka rapporternas formella trovärdighet, snarare än att säkerställa hög kvalitet i form av tydlig och konkret negativ information.

Resultaten indikerar att hållbarhetsrapporteringen i liberala marknadsekonomier präglas av de marknadsdrivna incitament som tidigare forskning kopplar till explicit CSR (Jackson & Apostolakou, 2010; Matten & Moon, 2008). Att företagen ofta presenterar negativa aspekter genom vaga upplysningar, separata tabeller eller positivt inramade resonemang om förbättringsarbete, kan tyda på att rapporteringen i större utsträckning används för att upprätthålla legitimitet än för att ge en fullständig bild av verksamhetens negativa påverkan. Resultatet ligger därmed i linje med Hummel et al. (2024), som beskriver hur företag i liberala marknadsekonomier har större utrymme att selektivt kommunicera negativ information när rapporteringen i högre grad bygger på frivillighet snarare än institutionella krav. I koordinerade marknadsekonomier, där CSR-rapportering i större utsträckning är implicit och institutionaliserad genom formella strukturer, förväntas rapporteringen i högre grad uppvisa tydlighet, läsbarhet och en mindre positiv vinkling (Hummel et al., 2024; Matten & Moon, 2008). Resultaten indikerar dock att även om företag i dessa kontexter i vissa fall ger mer konkreta upplysningar, kvarstår brister i användbarheten genom att informationen ofta är vag och saknar tillräcklig kontext för att vara informativ för intressenter. Detta kan indikera att starkare institutionellt tryck inte nödvändigtvis leder till högre kvalitet på den negativa informationen, även om vissa skillnader framträder i hur informationen utformas.

En möjlig förklaring till varför skillnaderna i kvalitet mellan liberala och koordinerade marknadsekonomier inte är mer framträdande är studiens urval av multinationella Fortune 500-företag. Dessa företag verkar på en integrerad och globaliserad marknad där

förväntningar från internationella kapitalmarknader, investerare och andra intressenter ofta överskrider nationella gränser. I en sådan kontext kan mimetisk isomorfism bidra till en homogenisering av rapporteringsbeteendet, där företag imiterar rapporteringspraktiker som uppfattas som legitima och etablerade oberoende av nationell kontext (Del Gesso & Lodhi, 2025; DiMaggio & Powell, 1983). Detta kan bidra till att förklara varför brister i informationens användbarhet återfinns i båda marknadsekonomierna trots deras skilda institutionella förutsättningar.

En alternativ förklaring till att kvalitetsskillnaderna mellan marknadsekonomierna inte framträder tydligare kan relateras till hur det empiriska materialet är fördelat mellan kontexterna. Även om studien inte analyserar förekomsten av negativ information som en egen dimension identifieras fler utdrag innehållande negativ information i rapporterna från företag i de koordinerade marknadsekonomierna än i de liberala marknadsekonomierna. Det större antalet utdrag från de koordinerade marknadsekonomierna kan samtidigt påverka jämförelsen mellan kontexterna. Eftersom färre utdrag identifieras i de liberala marknadsekonomierna kan vissa variationer i kvalitet vara svårare att fånga, vilket kan utgöra en möjlig förklaring till att skillnaderna mellan marknadsekonomierna framstår som relativt begränsade.

Skillnaden i antalet identifierade utdrag kan samtidigt relateras till de institutionella förutsättningar som kännetecknar de olika marknadsekonomierna. I koordinerade marknadsekonomier, där ansvarstagande i högre grad är inbäddat i formella institutioner och en etablerad intressentmodell, kan tvingande isomorfism bidra till att begränsa företagets handlingsutrymme att utelämna negativ information (DiMaggio & Powell, 1983; Matten & Moon, 2008). Ur detta perspektiv kan de fler identifierade utdragen förstås som ett uttryck för att företag i större utsträckning förväntas synliggöra negativa aspekter av verksamheten för att upprätthålla legitimitet och möta omgivningens förväntningar på transparens och ansvarstagande (Deegan, 2002; Dowling & Pfeffer, 1975; Zahller et al., 2015). I hållbarhetsrapporterna från företagen i den liberala marknadsekonomin återfinns däremot färre utdrag innehållande negativ information, vilket kan indikera att denna i högre grad selekteras bort eller undviks. Detta kan kopplas till ett mer marknadsorienterat institutionellt ramverk, där företagen ges större handlingsutrymme att själva styra vilken information som kommuniceras (Baldini et al., 2018; Matten & Moon, 2008). Detta kan utgöra en möjlig förklaring till varför färre utdrag innehållande negativ information återfinns i dessa rapporter. I en sådan kontext kan begränsad rapportering av negativa aspekter tolkas som en legitimerande åtgärd för att skydda organisationens rykte och minska risken för negativa marknadsreaktioner (Hahn & Lülfs, 2014; Suchman, 1995). Ur detta perspektiv kan skillnaden i antalet identifierade utdrag förstås som ett uttryck för att det institutionella trycket att synliggöra negativa aspekter av verksamheten skiljer sig mellan marknadsekonomierna.

Sammanfattningsvis tyder resultaten på att företag i koordinerade marknadsekonomier rapporterar mer negativ information och uppvisar en något högre grad av konkret information än företag i liberala marknadsekonomier, vilket delvis stödjer studiens teoretiska antaganden.

Samtidigt identifieras brister i kvalitet i båda marknadsekonomierna. Resultaten indikerar därmed att starkare institutionella ramar främst påverkar omfattningen av rapporteringen snarare än kvaliteten på den negativa informationen. En möjlig tolkning av resultaten är därför att företag i båda marknadsekonomierna anpassar sig till externa förväntningar, men att denna anpassning tar olika uttryck beroende på marknadsekonomisk kontext. I de liberala marknadsekonomierna tycks rapporteringen i högre grad anta karaktären av ett strategiskt kommunikationsverktyg för att stärka varumärke och legitimitet, medan rapporteringen i de koordinerade marknadsekonomierna i större utsträckning förefaller präglas av en strävan att uppfylla etablerade krav och förväntningar genom formell efterlevnad.

5.2 Sektorspecifika variationer i kvaliteten på negativ information

Det andra huvudsakliga antagandet är att kvaliteten på negativ information förväntas vara högre i energisektorn än i finanssektorn. Detta baseras på att energisektorn är miljökänslig med direkt påverkan på den fysiska miljön och klimatet, vilket historiskt har exponerat sektorn för offentligt och regulatoriskt tryck (Alrazi et al., 2016; Bolognesi et al., 2025; Cho et al., 2015).

Resultaten ger delvis stöd för detta antagande. Energisektorn redovisar en något högre grad av konkreta uttalanden, medan informationen inom finanssektorn i större utsträckning präglas av vag information. Detta överensstämmer med tidigare forskning som visar att företag inom miljökänsliga sektorer utsätts för högre offentlig och regulatorisk granskning samt ökade krav från intressenter att visa ansvarstagande (Alrazi et al., 2016; Bolognesi et al., 2025). Organisationer inom sådana sektorer exponeras kontinuerligt för granskning från myndigheter, allmänhet och andra intressenter, vilket bidrar till att hållbarhetsrapporteringen i högre grad tycks användas för att bemöta kritik och upprätthålla legitimitet (Deegan, 2002; Dowling & Pfeffer, 1975). En möjlig förklaring till detta är att företagen använder bakåtblickande och kvantitativ information för att anpassa sig till etablerade förväntningar på vad som uppfattas som högkvalitativ hållbarhetsrapportering. Det innebär dock inte nödvändigtvis att denna information inte är mer informativ. Trots att en högre grad av konkret information kan förväntas inom energisektorn indikerar resultaten att den negativa informationen även i denna sektor övervägande är vag. Detta kan tolkas som att det ökade institutionella och offentliga trycket påverkar hur negativa aspekter kommuniceras, genom att skapa förväntningar på att företag synliggör och i viss utsträckning konkretiserar negativ information. Samtidigt tyder den höga graden av vag information på att även företagen inom energisektorn hanterar negativa aspekter som ett legitimitetshot (Deegan, 2002; Suchman, 1995).

Finanssektorn har däremot historiskt betraktats som en sektor med begränsad direkt miljöpåverkan, trots dess indirekta påverkan genom utlåning och investeringsportföljer. Avsaknaden av omedelbar fysisk exponering har inneburit att sektorn historiskt i mindre utsträckning varit föremål för offentlig granskning (Hahn & Lülfs, 2014). Detta tycks även återspeglas i studiens resultat, där rapporteringen från företagen inom finanssektorn uppvisar fler brister i kvalitet, särskilt avseende användbarhet. Rapporteringen från företagen i

finanssektorn präglas i större utsträckning än energisektorn av vaga, kvalitativa och framåtblickande beskrivningar. Detta är förenligt med tidigare forskning som beskriver att företag inom finanssektorn tenderar att redovisa färre negativa aspekter i sina hållbarhetsrapporter samt att rapporteringen ofta fokuserar på övergripande ansvarsåtaganden och policyrelaterad information (Hahn & Lülfs, 2014; Sethi et al., 2017). Resultaten indikerar därmed att den lägre graden av offentlig och regulatorisk exponering kan bidra till ett större handlingsutrymme att kommunicera hållbarhetsarbete genom generella och framåtblickande formuleringar.

Det framträder också ett återkommande mönster, särskilt bland energiföretagen, där kvalitativa och framåtblickande formuleringar i rapporternas narrativa delar separeras från de kvantitativa och bakåtblickande resultaten avseende faktiska utfall. Den vanligaste strategin för att hantera negativ information, såsom dödsfall på arbetsplatser eller omfattande olje- och kemikalieutsläpp, tycks vara att presentera dessa utfall i kvantitativa datatabeller, ofta placerade i rapportens appendix. Även om inkluderingen av kvantitativa måttal generellt betraktas som en kvalitetsstärkande egenskap som kan öka informationens användbarhet indikerar resultaten att effekten blir begränsad när data inte kompletteras med kvalitativa förklaringar (jfr. Stuart et al., 2022; Zahller et al., 2015). Analysen visar att dessa siffror sällan kommenteras, förklaras eller problematiseras i rapporternas narrativa huvudtext. I stället domineras den kvalitativa huvudtexten av framåtblickande policyer, nollvisioner och beskrivningar av tekniska säkerhetssystem, medan de konkreta negativa utfallen ges begränsat utrymme i den övergripande berättelsen. Detta överensstämmer med tidigare forskning som visar att företag kan tona ned negativ information genom att presentera den på ett sätt som minskar dess synlighet eller betydelse i den övergripande rapporteringen (Michelon et al., 2015). Resultaten kan även relateras till Hahn och Lülfs (2014), som betonar att kvantitativ information behöver kontextualiseras för att vara användbar för intressenter. När negativa utfall huvudsakligen redovisas genom isolerade siffror utan vidare kvalitativa förklaringar riskerar informationen därför att bli mindre användbar och svårare att tolka, trots att den inkluderas i rapporteringen.

Sammantaget indikerar resultaten att sektorspecifika förutsättningar påverkar kvaliteten i viss utsträckning. Företagen inom energisektorn uppvisar en något högre grad av konkreta uttalanden, vilket kan förstås mot bakgrund av det starkare offentliga och regulatoriska tryck som kännetecknar miljö känsliga sektorer. Samtidigt indikerar resultaten att detta tryck främst påverkar företagens behov av att inkludera negativ information, snarare än att säkerställa att informationen är tydlig, kontextualiserad och användbar. Företagen inom finanssektorn kännetecknas i stället av mer vaga och framåtblickande formuleringar, vilket kan tyda på att ett lägre institutionellt och offentligt tryck skapar större utrymme för generell och policyorienterad rapportering. Resultaten indikerar därmed att skillnaderna mellan sektorerna främst handlar om variationer i hur negativ information presenteras snarare än om tydliga skillnader i informationens kvalitet, eftersom flera kvalitetsbrister återkommer i båda sektorerna.

5.3 Samspelet mellan marknadsekonomisk kontext och sektorstillhörighet i kvaliteten på negativ information

När den marknadsekonomiska kontexten och sektorstillhörigheten kombineras kan resultaten även relateras till de fyra kontextspecifika antaganden som illustreras i analysmodellen (Figur 1). Resultaten visar att kvaliteten varierar mellan kontexterna. Samtidigt framträder skillnaderna som mindre tydliga än vad analysmodellen antyder, då kvalitetsbrister återfinns i samtliga fyra kontexter.

I de liberala marknadsekonomierna tycks kvaliteten på den negativa informationen i högre grad påverkas av företagets utrymme att själva styra rapporteringens innehåll och utformning (Hummel et al., 2024; Matten & Moon, 2008). Negativ information marginaliseras till förmån för framtidsblickande policyer och övergripande ansvarsåtaganden. Detta kan relateras till legitimitetsskapande rapportering, där ansvarstagande och framtida ambitioner betonas samtidigt som den negativa informationen präglas av vaga formuleringar (Deegan, 2002; Suchman, 1995). I relation till tidigare forskning indikerar detta att handlingsutrymmet som kännetecknar liberala marknadsekonomier kan påverka kvaliteten på informationen genom mer strategiskt utformad rapportering (Hummel et al., 2024; Matten & Moon, 2008).

Samtidigt tycks sektorstillhörigheten påverka hur detta handlingsutrymme kommer till uttryck i rapporteringen av negativ information. Den lägre offentliga exponeringen inom finanssektorn tycks sammanfalla med att negativ information oftare utelämnas, medan den högre synligheten inom energisektorn inte tycks innebära några tydliga skillnader i kvaliteten på den negativa informationen (Alrazi et al., 2016; Cho et al., 2015; Hahn & Lülfs, 2014). Detta kan indikera att högre offentlig exponering ökar pressen på företagen att upprätthålla legitimitet genom att i större utsträckning inkludera negativ information i rapporteringen, samtidigt som företagen fortfarande tycks ha ett relativt stort handlingsutrymme att utforma informationen på ett sätt som begränsar potentiella legitimitetsrisker (Deegan, 2002; Suchman, 1995). Detta kan utgöra en möjlig förklaring till varför kvaliteten på den negativa informationen uppvisar liknande brister trots skillnader i sektorstillhörighet och offentlig exponering.

I de koordinerade marknadsekonomierna framstår kvaliteten på den negativa informationen som något högre än i de liberala marknadsekonomierna. Resultaten indikerar emellertid att starkare institutionella krav inte leder till avsevärt högre kvalitet på informationen. Den något högre kvaliteten i de koordinerade marknadsekonomierna kan delvis relateras till tidigare forskning, som beskriver hur hållbarhetsrapportering i sådana ekonomier i högre grad påverkas av etablerade regler, normer och krav på efterlevnad (Hummel et al., 2024; Jackson & Apostolakou, 2010; Matten & Moon, 2008). Samtidigt tyder resultaten på att den negativa informationen ofta är vag. Detta nyanserar tidigare forskning genom att indikera att starkare institutionella krav inte tycks leda till högre kvalitet på den negativa informationen. Ur ett institutionellt perspektiv kan detta tolkas som att företagen anpassar rapporteringen till etablerade rapporteringsnormer för att uppnå legitimitet (DiMaggio & Powell, 1983; Meyer & Rowan, 1977). Legitimitetsteorin fördjupar denna tolkning genom att synliggöra varför

företagen kan ha incitament att rapportera negativ information på ett vagt sätt. Eftersom negativ information kan utgöra ett hot mot legitimiteten, kan vaga formuleringar tolkas som ett sätt att uppfylla rapporteringskrav utan att exponera brister i verksamheten (Deegan, 2002; Hahn & Lülfs, 2014; Suchman, 1995). Resultaten indikerar därmed att starkare institutionella krav främst verkar påverka rapporteringens formella utformning snarare än kvaliteten på den negativa informationen.

Inom den koordinerade marknadsekonomin kan resultaten samtidigt nyanseras utifrån sektorstillhörighet. Inom finanssektorn verkar de institutionella förväntningarna i större utsträckning resultera i omfattande och formellt utformade beskrivningar av risker och processer, vilket kan bidra till att informationen blir mindre konkret. Inom energisektorn verkar däremot samma institutionella krav, i kombination med högre offentlig exponering och större synlighet kring verksamhetens miljöpåverkan, bidra till att negativa utfall något oftare kontextualiseras genom åtgärdsbeskrivningar och förklarande resonemang. Detta ligger delvis i linje med tidigare forskning som beskriver hur företag i miljö känsliga sektorer utsätts för starkare offentlig granskning och legitimitetshot kopplade till verksamhetens negativa påverkan (Cho et al., 2015; Hahn & Lülfs, 2014). Samtidigt indikerar resultaten att kvaliteten på den negativa informationen begränsas av att den är vag inom båda sektorerna, vilket indikerar att högre offentlig exponering inte tycks leda till hög kvalitet på den negativa informationen. Resultaten kan därmed tolkas som att sektorstillhörighet främst påverkar hur negativ information utformas och motiveras i rapporteringen, snarare än att den leder till tydliga kvalitetsskillnader mellan sektorerna.

En alternativ förklaring till att skillnaderna mellan marknadsekonomier och sektorer framstår som relativt begränsade är studiens fokus på stora företag inom energi- och finanssektorn samt på negativ information inom arbetsmiljö och föroreningar. Det är möjligt att stora företag i högre utsträckning påverkas av liknande rapporteringsnormer och intressentförväntningar, oavsett marknadsekonomisk kontext. Samtidigt kan arbetsmiljö och föroreningar omfattas av etablerade rapporteringskrav och standardiserade indikatorer. Detta kan bidra till mer likartade sätt att kommunicera negativ information och därmed mindre tydliga skillnader i kvalitet mellan de studerade kontexterna (DiMaggio & Powell, 1983; Hummel et al., 2024; Matten & Moon, 2008).

Sammantaget indikerar resultaten att marknadsekonomisk kontext och sektorstillhörighet tillsammans kan påverka kvaliteten på den negativa informationen, men att skillnaderna mellan kontexterna inte framstår som markanta. Resultaten tyder snarare på att brister i kvaliteten på negativ information kan ha olika bakomliggande mekanismer beroende på marknadsekonomisk kontext och sektorstillhörighet. Skillnaderna mellan energi- och finanssektorn kan även förstås mot bakgrund av att sektorerna präglas av olika typer av negativ påverkan. Energisektorns negativa påverkan är ofta mer direkt och synlig, exempelvis genom utsläpp och föroreningar, medan finanssektorns påverkan i större utsträckning är indirekt och kan kopplas till exempelvis utlåning och investeringar (Alrazi et al., 2016; Moufity et al., 2024; Sethi et al., 2017). Detta kan påverka hur lätt den negativa informationen är att identifiera och jämföra.

6. Slutsatser och implikationer

6.1 Slutsatser

Syftet med studien var att analysera kvaliteten på negativ information i företags hållbarhetsrapporter, samt att kartlägga hur denna kvalitet varierar mellan olika marknadsekonomier och sektorer. Resultaten tyder på att kvaliteten på negativ information varierar mellan marknadsekonomier och sektorer. Skillnaderna mellan företag i liberala och koordinerade marknadsekonomier samt mellan energi- och finanssektorn tycks främst avse hur den negativa informationen presenteras, konkretiseras och sätts i sammanhang. Samtidigt återfinns kvalitetsbrister i samtliga analyserade kontexter, vilket kan indikera att kvaliteten på negativ information inte enbart påverkas av marknadsekonomisk kontext eller sektorstillhörighet. Skillnaderna mellan kontexterna framstår därmed som mindre tydliga än vad tidigare forskning om marknadsekonomiska och sektoriella skillnader i hållbarhetsrapportering skulle kunna antyda (se t.ex. Hahn & Lülfs, 2014; Hummel et al., 2024; Matten & Moon, 2008). För att närmare belysa hur dessa variationer och kvalitetsbrister kommer till uttryck utvecklas studiens huvudsakliga slutsatser utifrån de tre forskningsfrågorna.

För det första indikerar resultaten i studien att företag i koordinerade marknadsekonomier i vissa avseenden uppvisar högre kvalitet på negativ information än företag i liberala marknadsekonomier, men att skillnaderna är mindre tydliga än studiens teoretiska utgångspunkt antydde. Resultaten kan därmed sättas i relation till forskning som beskriver hur hållbarhetsansvar i koordinerade marknadsekonomier i större utsträckning är institutionaliserat, medan frivillighet och strategisk kommunikation i liberala marknadsekonomier kan skapa större utrymme för selektiv rapportering (Hummel et al., 2024; Jackson & Apostolakou, 2010; Matten & Moon, 2008). Studiens resultat nyanserar samtidigt denna forskning genom att antyda att kvalitetsbrister återfinns i båda marknadsekonomiska systemen, oberoende av olika institutionella förutsättningar. Resultaten tyder därmed på att legitimitetsrelaterade incitament att kontrollera hur negativ information framställs finns oberoende av marknadsekonomisk kontext, även om det institutionella trycket tar olika former i de olika marknadsekonomierna.

För det andra tyder resultaten på att sektorstillhörighet påverkar hur negativ information utformas och synliggörs i hållbarhetsrapporteringen, men att skillnaderna mellan energi- och finanssektorn främst framträder i enskilda kvalitetskategorier. Tidigare forskning om miljökänsliga sektorer har visat att företag med hög offentlig exponering och omfattande regulatorisk granskning tenderar att redovisa mer omfattande hållbarhetsinformation för att upprätthålla legitimitet (Boiral, 2013; Cho et al., 2015; Marquis et al., 2016). Samtidigt har forskningen visat att denna typ av rapportering inte innebär högre transparens, utan att negativa aspekter fortfarande tonas ned eller presenteras selektivt (Marshall et al., 2023; Talbot & Boiral, 2018). Studiens resultat kan därmed tolkas som att ett starkare legitimitetsstryck främst tycks påverka företagets behov av att adressera negativ information i

rapporteringen, snarare än att säkerställa att informationen blir tydlig och användbar för intressenter.

För det tredje indikerar resultaten att samspelet mellan sektorstillhörighet och marknadsekonomisk kontext tillsammans kan påverka hur kvalitet på negativ information kommer till uttryck, samtidigt som kvalitetsbrister kvarstår oberoende av kontext. Skillnader mellan marknadsekonomin och sektorer handlar främst om variationer i hur negativ information rapporteras snarare än om frånvaro av kvalitetsbrister. Detta utvecklar tidigare forskning om symbolisk rapportering och legitimitetshantering genom att belysa att selektivitet i hållbarhetsrapportering inte enbart handlar om huruvida negativ information inkluderas, utan även om vilken kvalitet informationen uppvisar (Cho et al., 2015; Hahn & Lülfs, 2014; Michelon et al., 2015). Att liknande kvalitetsbrister återkommer i flera kontexter, trots skillnader i marknadsekonomiska och sektoriella förutsättningar, kan tyda på att företagens hantering av negativ information ytterst kan förstås som en form av legitimitetshantering (Deegan, 2002; Hahn & Lülfs, 2014). Dessa förutsättningar kan påverka hur den negativa informationen utformas, men hanteringen av potentiella legitimitetshot kan samtidigt bidra till att informationens kvalitet begränsas.

Sammantaget tyder studiens resultat på att kvaliteten på negativ information varierar något mellan de analyserade kontexterna, men att kvalitetsbrister återkommer oavsett kontext. Även om rapporteringens utformning tycks variera i vissa avseenden beroende på marknadsekonomisk kontext och sektorstillhörighet, framstår skillnaderna i kvalitet inte som markanta. Detta indikerar att återkommande kvalitetsbrister i negativ information kan begränsa hållbarhetsrapporteringens användbarhet som beslutsunderlag för intressenter.

6.2 Teoretiska implikationer

Studien bidrar till forskningen om negativ information i hållbarhetsrapportering genom att lyfta att negativ information behöver analyseras som mer än en fråga om förekomst. Tidigare forskning har främst behandlat negativ information i relation till symbolisk rapportering, selektivitet och legitimitetshantering, samtidigt som negativ information har lyfts fram som en indikation på högre kvalitet inom forskning om kvalitet i hållbarhetsrapportering (Boiral, 2013; Hahn & Lülfs, 2014; Roszkowska-Menkes et al., 2024; Stuart et al., 2022; Zahller et al., 2015). Därmed problematiseras förekomsten av negativ information som kvalitetsindikator i studien, eftersom resultaten tyder på att sådan information kan förekomma i rapporteringen utan att nödvändigtvis uppvisa hög kvalitet.

Studien bidrar även till forskningen om marknadsekonomiska och sektoriella skillnader i hållbarhetsrapportering genom att indikera att sådana skillnader inte nödvändigtvis återspeglas i tydliga skillnader i kvaliteten på negativ information. Tidigare forskning har visat att företag i olika marknadsekonomiska kontexter möter olika institutionella krav, normer och intressentförväntningar, vilket påverkar hur hållbarhetsrapportering utformas (Jackson & Apostolakou, 2010; Matten & Moon, 2008). På liknande sätt har forskning visat att företag i miljö känsliga sektorer utsätts för högre offentlig och regulatorisk granskning,

vilket kan påverka rapporteringens omfattning och innehåll (Alrazi et al., 2016; Bolognesi et al., 2025; Cho et al., 2015). Studiens resultat nyanserar denna forskning genom att indikera att starkare institutionellt tryck och högre offentlig exponering inte tycks leda till tydligt högre kvalitet på negativ information. Bidraget ligger därmed i att belysa att kontextuella skillnader kan påverka hur negativ information rapporteras, utan att detta nödvändigtvis innebär att informationen blir mer konkret eller användbar för intressenter.

Slutligen bidrar studien till forskningen om legitimitet och hållbarhetsrapportering genom att fördjupa förståelsen av hur legitimitetshantering kommer till uttryck i relation till negativ information. Legitimitetsteorin har tidigare använts för att förklara varför företag selektivt synliggör hållbarhetsrelaterad information och hur rapportering kan användas för att påverka omgivningens uppfattningar om verksamheten (Deegan, 2002; Dowling & Pfeffer, 1975; Suchman, 1995). Studiens resultat indikerar att selektivitet i rapporteringen av negativ information även kan förstås genom informationens kvalitet, där bristande kvalitet kan fungera som uttryck för symbolisk rapportering. På så vis bidrar studien till förståelsen av hur symbolisk rapportering kan förekomma när informationens kvalitet begränsar dess förmåga att bidra till en rättvisande bedömning av företagets negativa påverkan.

6.3 Praktiska implikationer

För investerare, analytiker och andra användare av hållbarhetsrapporter tyder studiens resultat på att förekomsten av negativ information inte enskilt bör betraktas som ett tecken på kvalitet. Även när företag inkluderar negativa aspekter kan informationen vara vag, svårläst eller separerad från den löpande texten, vilket begränsar möjligheten att förstå dess betydelse. Användare av hållbarhetsrapporter bör därför inte enbart uppmärksamma om negativ information förekommer, utan även granska hur informationen presenteras, om den operationaliseras och om den sätts i relation till orsaker, konsekvenser och faktiska åtgärder.

För företag indikerar resultaten att rapportering av negativ information behöver utvecklas för att bli mer användbar och trovärdig. Resultaten indikerar att kvaliteten på den negativa informationen begränsas när negativa utfall endast presenteras i tabeller, bilagor eller kortfattade formuleringar. Företag bör i större utsträckning integrera negativ information i den löpande texten och tydligt beskriva vad som har inträffat, varför det har inträffat, vilka konsekvenser det har fått och vilka åtgärder som har vidtagits. Resultaten indikerar även att låg läsbarhet är ett genomgående problem, vilket innebär att företag bör arbeta med att formulera negativ information på ett mer begripligt och tillgängligt sätt.

För standardutvecklare, regulatoriska aktörer och externa granskare antyder resultaten att krav på att negativ information ska inkluderas inte är tillräckliga för att säkerställa hög kvalitet i hållbarhetsrapporteringen. Om fokus främst ligger på förekomst finns en risk att företag formellt uppfyller rapporteringskrav samtidigt som informationen fortsatt är vag eller svagt kontextualiserad. Reglering, standarder och granskning bör därför i större utsträckning uppmärksamma hur negativ information utformas, exempelvis om den är konkret, begriplig och kopplad till förklarande sammanhang. Detta kan bidra till att hållbarhetsrapportering blir

ett mer användbart underlag för intressenters bedömningar av företags faktiska hållbarhetspåverkan.

Sammantaget indikerar resultaten att kvaliteten på negativ information behöver bedömas utifrån mer än enbart förekomst. För att hållbarhetsrapportering ska fungera som besluts- och granskningsunderlag behöver negativ information inte enbart inkluderas utan även presenteras på ett tydligt, konkret och kontextualiserat sätt. Detta påverkar rapporteringens förmåga att bidra till ökad transparens, stärkt ansvarstagande och mer informerade bedömningar av företags hållbarhetspåverkan.

6.4 Framtida forskning

Studien har avgränsats till energi- och finanssektorn samt till liberala och koordinerade marknadsekonomier. Dessa avgränsningar innebär att resultaten främst belyser kvaliteten på negativ information i två sektorer med olika grad av direkt hållbarhetspåverkan och offentlig exponering (Hahn & Lülfs, 2014; Jackson & Apostolakou, 2010; Talbot & Boiral, 2018). Eftersom andra sektorer kan präglas av andra typer av hållbarhetsrisker och rapporteringslogiker, är det möjligt att kvaliteten på negativ information tar sig andra uttryck i exempelvis teknik-, detaljhandels- eller läkemedelssektorn. Mot denna bakgrund utgör andra sektorer och marknadsekonomiska kontexter relevanta områden för framtida forskning om kvalitet på negativ information. Framtida studier skulle även kunna inkludera andra sektorer som kontroll- eller jämförelsegrupper. Genom att jämföra sektorer som har andra typer av hållbarhetspåverkan eller annan grad av offentlig exponering skulle det vara möjligt att undersöka om de kvalitetsbrister som identifierats i denna studie är sektorspecifika eller om de utgör ett mer generellt mönster i hållbarhetsrapportering.

Studien bygger dessutom på hållbarhetsrapporter från stora företag och fokuserar på negativ information inom arbetsmiljö och föroreningar. Tidigare forskning visar att företags storlek och synlighet kan påverka hållbarhetsrapporteringens omfattning, samtidigt som rapporteringen av negativ information kan variera beroende på vilken hållbarhetsfråga som behandlas (Baldini et al., 2018; Christensen et al., 2021; Roszkowska-Menkes et al., 2024). Framtida forskning skulle därför kunna undersöka mindre företag samt andra typer av negativa hållbarhetsaspekter för att undersöka om de mönster som identifierats i denna studie även återfinns i företag med andra förutsättningar och inom andra hållbarhetsområden. Detta skulle kunna ge ytterligare kunskap om vilka faktorer som påverkar kvaliteten på negativ information i hållbarhetsrapportering.

Vidare indikerar resultaten att begreppet kvalitet på negativ information behöver utvecklas ytterligare. Stuart et al. (2022) framhåller att det saknas en enhetlig definition av hög kvalitet, vilket motiverar fortsatt utveckling av mer precisa bedömningskriterier. Fortsatt forskning skulle därför kunna bidra till att definiera de specifika egenskaper som utgör hög kvalitet vid rapportering av negativa hållbarhetsaspekter. Framtida studier skulle exempelvis kunna undersöka vilka dimensioner som bör ingå i bedömningen av kvalitet på negativ information och hur dessa kan tillämpas på ett mer systematiskt sätt. Detta är särskilt relevant eftersom

negativ information kan förekomma i rapporteringen utan att vara konkret, begriplig eller användbar för intressenter (Hahn & Lülfs, 2014; Roszkowska-Menkes et al., 2024).

Slutligen genomfördes studien i en period präglad av förändrade rapporteringskrav inom hållbarhetsområdet (Arvidsson & Dumay, 2022; Bolognesi et al., 2025). Fortsatt forskning skulle därför kunna undersöka hur kvaliteten på negativ information påverkas över tid i samband med implementeringen av nya regelverk, exempelvis CSRD. Longitudinella studier skulle kunna bidra med kunskap om huruvida skärpta rapporteringskrav leder till mer konkret och användbar negativ information, eller om rapporteringen främst förändras genom ökad omfattning eller formell efterlevnad. Eftersom Roszkowska-Menkes et al. (2024) framhåller att tidigare forskning indikerar att kunskapen om effekterna av obligatorisk hållbarhetsrapportering är begränsad och att olika regelverk kan påverka rapporteringspraxis på olika sätt beroende på den institutionella kontexten, skulle framtida forskning även kunna undersöka hur sådana regelverk påverkar kvaliteten på negativ information i olika institutionella kontexter.

Referenser

- Adams, C. A. (2004). The ethical, social and environmental reporting-performance portrayal gap. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 17(5), 731–757. <https://doi.org/10.1108/09513570410567791>
- Alrazi, B., De Villiers, C., & Van Staden, C. J. (2016). The environmental disclosures of the electricity generation industry: A global perspective. *Accounting and Business Research*, 46(6), 665–701. <https://doi.org/10.1080/00014788.2015.1135781>
- Arvidsson, S., & Dumay, J. (2022). Corporate ESG reporting quantity, quality and performance: Where to now for environmental policy and practice? *Business Strategy and the Environment*, 31(3), 1091–1110. <https://doi.org/10.1002/bse.2937>
- Aspers, P., & Corte, U. (2019). What is qualitative in qualitative research. *Qualitative Sociology*, 42, 139–160. <https://doi.org/10.1007/s11133-019-9413-7>
- Baldini, M., Dal Maso, L., Liberatore, G., Mazzi, F., & Terzani, S. (2018). Role of country- and firm-level determinants in environmental, social, and governance disclosure. *Journal of Business Ethics*, 150, 79–98. <https://doi.org/10.1007/s10551-016-3139-1>
- Barker, R. (2025). Corporate sustainability reporting. *Journal of Accounting and Public Policy*, 49, 107280. <https://doi.org/10.1016/j.jaccpubpol.2024.107280>
- Bellucci, M., Acuti, D., Simoni, L., & Manetti, G. (2021). Restoring an eroded legitimacy: The adaptation of nonfinancial disclosure after a scandal and the risk of hypocrisy. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 34(9), 195–217. <https://doi.org/10.1108/AAAJ-12-2019-4359>
- Boiral, O. (2013). Sustainability reports as simulacra? A counter-account of A and A+ GRI reports. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 26(7), 1036–1071. <https://doi.org/10.1108/AAAJ-04-2012-00998>
- Bolognesi, E., Burchi, A., Goodell, J. W., & Paltrinieri, A. (2025). Stakeholders and regulatory pressure on ESG disclosure. *International Review of Financial Analysis*, 103, 104145. <https://doi.org/10.1016/j.irfa.2025.104145>
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27–40. <https://doi.org/10.3316/QRJ0902027>
- Brammer, S., Jackson, G., & Matten, D. (2012). Corporate social responsibility and institutional theory: New perspectives on private governance. *Socio-Economic Review*, 10, 3–28. <https://doi.org/10.1093/ser/mwr030>
- Braun, V., & Clarke, V. (2013). *Successful qualitative research: A practical guide for beginners*. SAGE Publications.
- Bryman, A., & Bell, E. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder* (B. Nilsson, Övers.; 3 uppl.). Liber. (Originalarbete publicerat 2015).
- Chartered Association of Business Schools. (2024). *Academic Journal Guide 2024*. Chartered Association of Business Schools. <https://charteredabs.org/academic-journal-guide/academic-journal-guide-2024>
- Campbell, J. L. (2007). Why would corporations behave in socially responsible ways? An institutional theory of corporate social responsibility. *Academy of Management Review*, 32(3), 946–967. <https://doi.org/10.5465/amr.2007.25275684>
- Chih, H. L., Chih, H. H., & Chen, T. Y. (2010). On the determinants of corporate social

- responsibility: International evidence on the financial industry. *Journal of Business Ethics*, 93, 115–135. <https://doi.org/10.1007/s10551-009-0186-x>
- Cho, C. H., Laine, M., Roberts, R. W., & Rodrigue, M. (2015). Organized hypocrisy, organizational façades, and sustainability reporting. *Accounting, Organizations and Society*, 40, 78–94. <https://doi.org/10.1016/j.aos.2014.12.003>
- Cho, C. H., & Patten, D. M. (2007). The role of environmental disclosures as tools of legitimacy: A research note. *Accounting, Organizations and Society*, 32(7–8), 639–647. <https://doi.org/10.1016/j.aos.2006.09.009>
- Comyns, B., Figge, F., Hahn, T., & Barkemeyer, R. (2013). Sustainability reporting: The role of “search”, “experience” and “credence” information. *Accounting Forum*, 37(3), 231–243. <https://doi.org/10.1016/j.accfor.2013.04.006>
- Deegan, C. (2002). The legitimizing effect of social and environmental disclosures – a theoretical foundation. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 15(3), 282–311. <https://doi.org/10.1108/09513570210435852>
- Del Gesso, C., & Lodhi, R. N. (2025). Theories underlying environmental, social and governance (ESG) disclosure: A systematic review of accounting studies. *Journal of Accounting Literature*, 47(2), 433–461. <https://doi.org/10.1108/JAL-08-2023-0143>
- DiMaggio, P. J., & Powell, W. W. (1983). The iron cage revisited: Institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields. *American Sociological Review*, 48(2), 147–160. <https://doi.org/10.2307/2095101>
- Direktiv 2022/2464. Europaparlamentet och rådets direktiv (EU) 2022/2464 av den 14 december 2022 om ändring av förordning (EU) nr 537/2014 och direktiven 2004/109/EG, 2006/43/EU vad gäller företagens hållbarhetsrapportering. <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/2025-04-17>
- Dowling, J., & Pfeffer, J. (1975). Organizational legitimacy: Social values and organizational behavior. *The Pacific Sociological Review*, 18(1), 122–136. <https://doi.org/10.2307/1388226>
- Duriau, V. J., Reger, R. K., & Pfarrer, M. D. (2007). A content analysis of the content analysis literature in organization studies research themes, data sources, and methodological refinements. *Organizational Research Methods*, 10(1), 5–34. <https://doi.org/10.1177/1094428106289252>
- Elo, S., & Kyngäs, H. (2008). The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing*, 62(1), 107–115. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2007.04569.x>
- Favotto, A., Kollman, K., & Bernhagen, P. (2016). Engaging firms: The global organisational field for corporate social responsibility and national varieties of capitalism. *Policy and Society*, 35(1), 13–27. <https://doi.org/10.1016/j.polsoc.2015.12.003>
- Fortune. (2025a). *Fortune 500*. <https://fortune.com/ranking/fortune500/>
- Fortune. (2025b). *Fortune 500 Europe*. <https://fortune.com/europe/ranking/fortune500-europe/>
- Förordning 2023/2772. Kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/2772 av den 31 juli 2023 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU vad gäller standarder för hållbarhetsrapportering. http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2772/oj

- Global Reporting Initiative. (2021). *GRI Standards*. <https://www.globalreporting.org/how-to-use-the-gri-standards/gri-standards-english-language/>
- Hahn, R., & Lülfs, R. (2014). Legitimizing negative aspects in GRI-oriented sustainability reporting: A qualitative analysis of corporate disclosure strategies. *Journal of Business Ethics*, 123(3), 401–420. <https://doi.org/10.1007/s10551-013-1801-4>
- Hamed, R. S., Al-Shattarat, B. K., Al-Shattarat, W. K., & Hussainey, K. (2022). The impact of introducing new regulations on the quality of CSR reporting: Evidence from the UK. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 46, 100444. <https://doi.org/10.1016/j.intaccudtax.2021.100444>
- Helfaya, A., & Whittington, M. (2019). Does designing environmental sustainability disclosure quality measures make a difference? *Business Strategy and the Environment*, 28(4), 525–541. <https://doi.org/10.1002/bse.2262>
- Helfaya, A., Whittington, M., & Alawattage, C. (2019). Exploring the quality of corporate environmental reporting: Surveying preparers' and users' perceptions. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 32(1), 163–193. <https://doi.org/10.1108/AAAJ-04-2015-2023>
- Hummel, K., Mittelbach-Hörmanseder, S., Cho, C. H., & Matten, D. (2024). Corporate social responsibility disclosure: A topic-based approach. *Accounting and Business Research*, 54(1), 87–124. <https://doi.org/10.1080/00014788.2022.2071199>
- Ioannou, I., & Serafeim, G. (2012). What drives corporate social performance? The role of nation-level institutions. *Journal of International Business Studies*, 43(9), 834–864. <https://doi.org/10.1057/jibs.2012.26>
- Jackson, G., & Apostolakou, A. (2010). Corporate social responsibility in Western Europe: An institutional mirror or substitute? *Journal of Business Ethics*, 94(3), 371–394. <https://doi.org/10.1007/s10551-009-0269-8>
- Jahn, J., & Brühl, R. (2019). Can bad news be good? On the positive and negative effects of including moderately negative information in CSR disclosures. *Journal of Business Research*, 97, 117–128. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2018.12.070>
- KPMG. (2024). *The move to mandatory reporting: Survey of sustainability reporting 2024*. <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmgsites/xx/pdf/2024/11/the-move-to-mandatory-reporting-web-copy.pdf.coredownload.inline.pdf>
- Li, F. (2008). Annual report readability, current earnings, and earnings persistence. *Journal of Accounting and Economics*, 45, 221–247. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2008.02.003>
- Lin, Y., Shen, R., Wang, J., & Yu, Y. J. (2024). Global evolution of environmental and social disclosure in annual reports. *Journal of Accounting Research*, 62(5), 1941–1988. <https://doi.org/10.1111/1475-679x.12575>
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Sage.
- Marquis, C., Toffel, M. W., & Zhou, Y. (2016). Scrutiny, norms, and selective disclosure: A global study of greenwashing. *Organization Science*, 27(2), 483–504. <https://doi.org/10.1287/orsc.2015.1039>
- Marshall, D., Rehme, J., O'Dochartaigh, A., Kelly, S., Boojihawon, R., & Chicksand, D. (2023). Reporting controversial issues in controversial industries. *Accounting*,

- Auditing & Accountability Journal*, 36(9), 483–512. <https://doi.org/10.1108/AAAJ-07-2020-4684>
- Matten, D., & Moon, J. (2008). "Implicit" and "explicit" CSR: A conceptual framework for a comparative understanding of corporate social responsibility. *Academy of Management Review*, 33(2), 404–424. <https://doi.org/10.5465/AMR.2008.31193458>
- Matten, D., & Moon, J. (2020). Reflections on the 2018 decade award: The meaning and dynamics of corporate social responsibility. *Academy of Management Review*, 45(1), 7–28. <https://doi.org/10.5465/amr.2019.0348>
- Meyer, J. W., & Rowan, B. (1977). Institutionalized organizations: Formal structure as myth and ceremony. *American Journal of Sociology*, 83(2), 340–363. <https://doi.org/10.1086/226550>
- Michelon, G., Pilonato, S., & Ricceri, F. (2015). CSR reporting practices and the quality of disclosure: An empirical analysis. *Critical Perspectives on Accounting*, 33, 59–78. <https://doi.org/10.1016/j.cpa.2014.10.003>
- Mittuniversitet. (2025, 30 oktober). Hur kan du som student ha nytta av generativa AI-verktyg? <https://www.miun.se/medarbetare/undervisning/stod-for-pedagogisk-utveckling/generativ-ai-och-utbildning/ai-och-larande--for-dig-som-student/hur-kan-du-som-student-ha-nytta-av-generativa-ai-verktyg/>
- Moufty, S., Al-Najjar, B., & Ibrahim, A. (2024). Communications of sustainability practices in the banking sector: Evidence from cross-country analysis. *International Journal of Finance and Economics*, 29(1), 135–161. <https://doi.org/10.1002/ijfe.2679>
- Reimsbach, D., & Hahn, R. (2015). The effects of negative incidents in sustainability reporting on investors' judgments – a n experimental study of third-party versus self-disclosure in the realm of sustainable development. *Business Strategy and the Environment*, 24(4), 217–235. <https://doi.org/10.1002/bse.1816>
- Roszkowska-Menkes, M., Aluchna, M., & Kamiński, B. (2024). True transparency or mere decoupling? The study of selective disclosure in sustainability reporting. *Critical Perspectives on Accounting*, 98, 102700. <https://doi.org/10.1016/j.cpa.2023.102700>
- Securities and Exchange Commission [SEC]. (2025). SEC votes to end defense of climate disclosure rules. <https://www.sec.gov/newsroom/press-releases/2025-58>
- Sethi, S. P., Martell, T. F., & Demir, M. (2017). An evaluation of the quality of corporate social responsibility reports by some of the world's largest financial institutions. *Journal of Business Research*, 140, 787–805. <https://doi.org/10.1007/s10551-015-2878-8>
- Stuart, A. C., Fuller, S. H., Heron, N. M., & Riley, T. J. (2022). Defining CSR disclosure quality: A review and synthesis of the accounting literature. *Journal of Accounting Literature*, 45(1), 1–47. <https://doi.org/10.1108/JAL-06-2022-0067>
- Suchman, M. C. (1995). Managing legitimacy: Strategic and institutional approaches. *Academy of Management Review*, 20(3), 571–610. <https://doi.org/10.2307/258788>
- Talbot, D., & Boiral, O. (2018). GHG reporting and impression management: An assessment of sustainability reports from the energy sector. *Journal of Business Ethics*, 147(2), 367–383. <https://doi.org/10.1007/s10551-015-2979-4>
- Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*.

- Zahller, K., Arnold, V., & Roberts, R. W. (2015). Using CSR disclosure quality to develop social resilience to exogenous shocks: A test of investor perceptions. *Behavioral Research in Accounting*, 27(2), 155–177. <https://doi.org/10.2308/bria-51118>
- Åkerman, J., & Vetenskapsrådet. (2024). *God forskningssed 2024*. Vetenskapsrådet.